ਜਿਲਦ: 6, ਅੰਕ: 06

16 – 30 ਸਤੰਬਰ, 2025 (ਮੁਫ਼ਤ)

ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਨ ਆਰੋਗਯ ਯੋਜਨਾ
ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ
PM-JAY

ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਵ:

ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਟੀਚੇ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਬਣੀ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਨੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਦਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਗਲੋਬਲ ਮਾਡਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਖੁਦ ਹੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ- ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਵ:

ਈ- ਕਾਪੀ ਲਈ QR ਸਕੈਨ ਕਰੋ

ਇੱਕ ਹੀ ਮੰਤਰ 'ਵੋਕਲ ਫਾਰ ਲੋਕਲ'
ਇੱਕ ਹੀ ਰਸਤਾ 'ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ'

'ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੋਨੇ- ਕੋਨੇ ਤੋਂ ਹਰ ਉਮਰ-ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ, ਬੇਟੀ ਪੜ੍ਹਾਓ ਅਭਿਆਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਵੱਛ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ, ਖਾਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਗੱਲ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਹੋਤਸਵ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੋਵਰ ਦੀ ਗੱਲ, 'ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ' ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ, ਉਹ ਜਨ- ਅੰਦੋਲਨ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਕੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਟੀਚੇ ਦੇ ਲਈ ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਚਲਦੇ ਹੋਏ ਵੋਕਲ ਫਾਰ ਲੋਕਲ ਦਾ ਮੰਤਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੇਸ਼ ਹਨ ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਦੇ ਸੰਪਾਦਿਤ ਅੰਸ਼ ...

- **ਐੱਨਡੀਆਰਐੱਫ-ਐੱਸਡੀਆਰਐੱਫ :** ਮੌਨਸੂਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਰਖ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਹੜ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਣ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਹਿਰ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸੰਕਟ ਆਇਆ, ਉੱਥੇ ਸਾਡੇ ਐੱਨਡੀਆਰਐੱਫ-ਐੱਸਡੀਆਰਐੱਫ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਈ।
- **ਆਫਤ ਵਿੱਚ ਮਦਦ 'ਤੇ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ :** ਆਫਤ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਸੈਨਾ ਮਦਦਗਾਰ ਬਣ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ। ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਜਕਰਤਾ, ਡਾਕਟਰ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਸੰਕਟ ਦੀ ਇਸ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਹਰ ਸੰਭਵ ਯਤਨ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।
- **ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਮੇਰਾ ਦੇਸ਼ :** ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪੁਲਵਾਮਾ ਦੇ ਇੱਕ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਇੱਥੇ ਪੁਲਵਾਮਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਡੇ-ਨਾਈਟ ਕ੍ਰਿਕੇਟ ਮੈਚ ਖੇਡਿਆ ਗਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਹੋਣਾ ਅਸੰਭਵ ਸੀ, ਲੇਕਿਨ ਹੁਣ ਮੇਰਾ ਦੇਸ਼ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੁਲਵਾਮਾ ਵਿੱਚ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਕੇਟ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਨਜ਼ਾਰਾ ਵਾਕਈ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਸੀ।
- **ਜੋ ਖੇਡਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਖਿੜਦਾ ਹੈ :** 'ਏਕ ਭਾਰਤ- ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਭਾਰਤ' ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੇਡਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਹੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਖੇਡਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਖਿੜਦਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਵੀ ਜਿੰਨੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਖੇਡੇਗਾ, ਓਨਾ ਖਿੜੇਗਾ।
- **ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਡੇਟਾਬੈਂਕ:** 'ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਸੇਤੂ' ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਪਲੈਟਫਾਰਮ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯੂਪੀਐੱਸਸੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋ ਸਕਣ ਵਾਲੇ 10,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਡੇਟਾਬੈਂਕ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।
- **ਸੋਲਰ ਰਾਈਸ ਮਿੱਲ :** ਸੋਲਰ ਪਾਵਰ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਬਦਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹੀ ਖੇਤ, ਉਹੀ ਮਿਹਨਤ, ਉਹੀ ਕਿਸਾਨ, ਲੇਕਿਨ ਹੁਣ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਫਲ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਦਲਾਅ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸੋਲਰ ਪੰਪ ਅਤੇ ਸੋਲਰ ਰਾਈਸ ਮਿੱਲ ਨਾਲ। ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈਂਕੜੇ ਸੋਲਰ ਰਾਈਸ ਮਿੱਲ ਲੱਗ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੋਲਰ ਰਾਈਸ ਮਿੱਲਾਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਰੌਣਕ ਵੀ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।
- **ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਬੰਧੂ :** 17 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਜਯੰਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਬੰਧੂਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਰਵਾਇਤੀ ਸ਼ਿਲਪ, ਕੌਸ਼ਲ ਅਤੇ ਗਿਆਨ-ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਇੱਕ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਤਰਖਾਣ, ਲੋਹਾਰ, ਸੁਨਿਆਰ, ਘੁਮਿਆਰ, ਮੂਰਤੀਕਾਰ, ਤਰਖਾਣ-ਮਿਸਤਰੀ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਮ੍ਰਿੱਧੀ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਬੰਧੂਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਦੇ ਲਈ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਯੋਜਨਾ ਚਲਾਈ ਹੈ।
- **ਭਾਰਤੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ:** ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਮਿਸੀਸਾਗਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭੂ ਸ਼੍ਰੀਰਾਮ ਦੀ 51 ਫੁੱਟ ਉੱਚੀ ਪ੍ਰਤਿਮਾ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਆਯੋਜਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹ ਸੀ। ਰਾਮਾਇਣ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਇਹ ਪ੍ਰੇਮ ਹੁਣ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਰਿਹਾ ਹੈ।
- **ਵੋਕਲ ਫਾਰ ਲੋਕਲ :** ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਦੇ ਵੀ ਭੁੱਲਣੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੋਹਫਾ ਉਹੀ ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ ਹੋਵੇ, ਪਹਿਨਾਵਾ ਉਹੀ ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੁਣਿਆ ਹੋਵੇ, ਸਜਾਵਟ ਉਹੀ ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਸਮਾਨ ਨਾਲ ਹੋਵੇ, ਰੌਸ਼ਨੀ ਉਹੀ ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਣੀਆਂ ਝਾਲਰਾਂ ਨਾਲ ਹੋਵੇ। ਮਾਣ ਨਾਲ ਕਹੋ 'ਇਹ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਹੈ'। ਇਸ ਭਾਵ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅੱਗੇ ਚੱਲਣਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੀ ਮੰਤਰ 'ਵੋਕਲ ਫਾਰ ਲੋਕਲ', ਇੱਕ ਹੀ ਰਸਤਾ 'ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ', ਇੱਕ ਹੀ ਟੀਚਾ 'ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ'।

'ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ' ਪੂਰੀ ਸੁਣਨ ਦੇ ਲਈ QR ਕੋਡ ਸਕੈਨ ਕਰੋ।

ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ
ਸਮਾਚਾਰ

ਜਿਲਦ: 06, ਅੰਕ: 06 | 16-30 ਸਤੰਬਰ, 2025

ਐਡੀਟਰ ਇਨ ਚੀਫ਼ :
ਧੀਰੇਂਦਰ ਓਝਾ
ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ,
ਪੱਤਰ ਸੂਚਨਾ ਦਫ਼ਤਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ

ਸੀਨੀਅਰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੰਪਾਦਕ
ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ

ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੰਪਾਦਕ
ਵਿਭੋਰ ਸ਼ਰਮਾ

ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੰਪਾਦਕ
ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ

ਸਹਾਇਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੰਪਾਦਕ
ਅਖਿਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ
ਚੰਦਨ ਕੁਮਾਰ ਚੌਧਰੀ

ਭਾਸ਼ਾ ਸੰਪਾਦਨ
ਸੁਮਿਤ ਕੁਮਾਰ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ)
ਰਜਨੀਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ)
ਨਦੀਮ ਅਹਿਮਦ (ਉਰਦੂ)

ਚੀਫ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ
ਸ਼ਯਾਮ ਤਿਵਾਰੀ

ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ
ਫੂਲ ਚੰਦ ਤਿਵਾਰੀ

ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ
ਅਭੈ ਗੁਪਤਾ
ਸਤਯਮ ਸਿੰਘ

13 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ 'ਚ ਉਪਲਬਧ 'ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ' ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ:
https://newindiasamachar.pib.gov.in/news.aspx

'ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ' ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਅੰਕ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ:
https://newindiasamachar.pib.gov.in/archive.aspx

'ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ' ਬਾਰੇ ਲਗਾਤਾਰ ਅੱਪਡੇਟ ਲਈ ਫਾਲੋ ਕਰੋ:- @NISPIBIndia

ਅੰਦਰਲੇ ਪੰਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ...

ਕਵਰ ਸਟੋਰੀ

ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ 7 ਵਰ੍ਹੇ

ਸਵਸਥ ਭਾਰਤ
ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦਾ ਅਧਾਰ

'ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ, ਸਾਡਾ ਸੰਕਲਪ' ਨੂੰ ਉਦੇਸ਼ ਮੰਨ ਕੇ 23 ਸਤੰਬਰ 2018 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ 7 ਵਰ੍ਹੇ ਪੂਰੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆਓ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਹਿਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਧਾਰ ... 10-27

ਸੰਵਾਦ : ਮੌਨਸੂਨ ਸੈਸ਼ਨ 2025

ਰਾਸ਼ਟਰ ਗੌਰਵ ਅਤੇ ਵਿਜੈ ਉਤਸਵ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣਿਆ ਮੌਨਸੂਨ ਸੈਸ਼ਨ

ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਦਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 15 ਬਿਲ ਹੋਏ ਪਾਸ ... | 6-7

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਗਯਾਜੀ ਦੌਰਾ

ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਮਹਾਤਮ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ

ਬਿਹਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ 12 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀਆਂ ਸੌਗਾਤਾਂ | 28-30

ਸਮਾਚਾਰ ਸਾਰ | 4-5

ਰੇਹੜੀ -ਪਟੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਰਫ਼ਤਾਰ, ਪੀਐੱਮ ਸਵਨਿਧੀ 2030 ਤੱਕ
ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਦੀ ਬੈਠਕ ਵਿੱਚ ਪੀਐੱਮ ਸਵਨਿਧੀ ਸਮੇਤ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪਾਸ | 8-9

ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਅਭਿਯਾਨ ਦੀ ਗਤੀ ਵਧਾਉਂਦਾ ਗੁਜਰਾਤ
ਪੀਐੱਮ ਨੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰੇ ਵਿੱਚ 5,400 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆ ਸੌਗਾਤਾਂ | 31-33

ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਮੈਟਰੋ ਦੀ ਨਵੀਂ ਰਫ਼ਤਾਰ
ਪੀਐੱਮ ਮੋਦੀ ਨੇ ਮੈਟਰੋ ਰੇਲ ਦੇ 3 ਨਵੇਂ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਸਮੇਤ ਦਿੱਤੀਆ 5,200 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਸੌਗਾਤਾਂ | 34-35

ਵਿਕਸਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਅਧਾਰ, ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ
ਈਟੀ ਵਰਲਡ ਲੀਡਰਸ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦਾ ਸੰਬੋਧਨ | 36-37

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਰੂਜ਼ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸਵੇਰ
ਜਲਮਾਰਗਾਂ ਦੇ ਉਪਯੋਗ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ 'ਕਰੂਜ਼ ਭਾਰਤ ਮਿਸ਼ਨ' ਦਾ ਸਫਲ 1 ਵਰ੍ਹਾ | 38-39

ਗ਼ਰੀਬੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਯੋਧਾ
ਪੀਐੱਮ ਜਨਧਨ ਯੋਜਨਾ ਦੀ 11ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ | 40-41

ਪਰਮਾਣੂ ਉਰਜਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਥੰਮ੍ਹ ਬਣਨ ਦੇ ਵੱਲ ਭਾਰਤ
ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ... ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਰਮਾਣੂ ਉਰਜਾ ਖੇਤਰ ਦੀ ਬਦਲੀ ਤਸਵੀਰ | 42-45

ਭੋਲਾ ਪਾਸਵਾਨ ਸ਼ਾਸਤਰੀ : ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਆਦਰਸ਼
ਰਾਜ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਲਿਤ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਨਮ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ 'ਤੇ ਯਾਦ ਕੀਤਾ | 48

ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਇੰਜਣ ਹੈ ਸਦਨ

ਵਿੱਠਲਭਾਈ ਪਟੇਲ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤੀ ਸਪੀਕਰ ਬਣਨ ਦੇ 100 ਵਰ੍ਹੇ | 46-47

Published & Printed by : Kanchan Prasad, Director General, on behalf of Central Bureau of Communication
Printed at : Chandu Press, 469, Patparganj Industrial Estate, Delhi 110 092.
Communication Address : Room No-1077, Soochna Bhawan, CGO Complex, New Delhi-110003.
E-Mail : response-nis@pib.gov.in, **RNI No. :** DELPUN/2020/78808

ਸੰਪਾਦਕ ਦੀ ਕਲਮ ਤੋਂ...

... ਤਾਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਇਲਾਜ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਤੋਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਵੰਚਿਤ

ਸਾਦਰ ਨਮਸਕਾਰ।

ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿ ਦੇ ਮਹਾਕਵੀ ਕਾਲੀਦਾਸ ਦੁਆਰਾ ਰਚੇ ਕੁਮਾਰਸੰਭਵਮ੍ ਮਹਾਕਾਵਿ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ - "शरीरमाद्यंखलुधर्ममसाधनम्।" ਅਰਥਾਤ ਸਰੀਰ ਹੀ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਾਧਨ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਨਾਗਰਿਕ ਸਵਸਥ ਹੋਣਗੇ ਤਦ ਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵੀ ਸਬਲ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣੇਗਾ। ਇਹੀ ਸੋਚ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਿਹਤਮੰਦ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਅਧਾਰ ਬਣੀ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਸਾਕਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸਿੱਧ ਹੋਈ ਹੈ। ਅੱਜ ਗ਼ਰੀਬ ਤੋਂ ਗ਼ਰੀਬ ਵਿਅਕਤੀ ਮੁਫ਼ਤ ਇਲਾਜ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਇਲਾਜ ਦੇ ਖਰਚੇ ਕਾਰਨ ਕਰੋੜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਗ਼ਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਜ਼ਮੀਨ –ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਲੇਕਿਨ ਹੁਣ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਜਿਹੀ ਯੋਜਨਾ ਨੇ ਗ਼ਰੀਬ- ਮੱਧ ਵਰਗੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਤਾਕਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਨਾਲ ਹੀ, ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਤੀਜੇ ਦਰਜੇ ਦੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ, ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ, ਟੀਕਾਕਰਣ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰੀਵੈਂਟਿਵ ਹੈਲਥਕੇਅਰ 'ਤੇ ਫੋਕਸ ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਹੈਲਥ ਕੇਅਰ ਦਾ ਅਧਾਰ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ 23 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਦੇ 7 ਵਰ੍ਹੇ ਪੂਰੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਿਹਤ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਹੀ ਸਾਡੀ ਇਸ ਵਾਰ ਦੇ ਅੰਕ ਦੀ ਕਵਰ ਸਟੋਰੀ ਬਣੀ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੀ ਕੜੀ ਵਿੱਚ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਲਿਤ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭੋਲਾ ਪਾਸਵਾਨ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਫਲੈਗਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਕਰੂਜ਼ ਭਾਰਤ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਇੱਕ ਵਰ੍ਹਾ, ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਸੰਸਦ ਦੇ ਮੌਨਸੂਨ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਕੰਮਕਾਜ ਦੇ ਲੇਖੇ ਜੋਖੇ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਪਖਵਾੜੇ ਭਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਾਲ ਹੀ ਵਿੱਠਲਭਾਈ ਪਟੇਲ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤੀ ਸਪੀਕਰ ਬਣਨ ਦੇ 100 ਵਰ੍ਹੇ ਪੂਰੇ ਹੋਣ 'ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਥੰਮ੍ਹ ਬਣਨ ਦੇ ਟੀਚੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਦੇ ਇਨਸਾਈਡ ਪੇਜ 'ਤੇ ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ' ਅਤੇ ਬੈਕ ਕਵਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਖੁਰਾਕ ਤੇਲ ਵਿੱਚ 10% ਕਮੀ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸੁਝਾਅ ਸਾਨੂੰ ਭੇਜਦੇ ਰਹੋ।

(ਧੀਰੇਂਦਰ ਓਝਾ)

ਹਿੰਦੀ, ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਹੋਰ 11 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਪੜ੍ਹੋ / ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰੋ।
https://newindiasamachar.pib.gov.in/news.aspx

ਆਪਕੀ ਬਾਤ ...

ਸਰਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ

ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਦੇ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਅਤੇ ਤੱਥ ਬਿਲਕੁਲ ਸਟੀਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਲੇਖਾਂ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੇ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤ ਸਥਾਨ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਹੋਰ ਬਿਹਤਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

profgvramana@gmail.com

ਗਿਆਨਵਰਧਕ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦਗਾਰ

ਮੈਂ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਦਾ ਨਿਯਮਿਤ ਪਾਠਕ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨਵਰਧਕ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇਖ ਪਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡਾ ਹਰ ਅੰਕ ਸਾਡੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਭਿਯਾਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਉਪਯੋਗੀ ਹੈ।

yshrivastava2008@gmail.com

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਉਪਯੋਗੀ ਜ਼ਰੂਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹਾਂ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ

ਆਪਣੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿੱਚ ਛਪਿਆ ਹਰ ਲੇਖ ਮੈਂ ਜ਼ਰੂਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਉਪਯੋਗੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਲੱਦਾਖ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਧਾਰਾ 370 ਹਟਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਲੱਦਾਖ ਵਿੱਚ ਸੜਕ, ਸਿੰਚਾਈ, ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਪ੍ਰਗਤੀ ਬਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ। ਇੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਆਵੇ, ਇਸ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਬਿਹਤਰੀਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

prasadpagadala631@gmail.com

ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਦਾ ਆਭਾਰੀ

ਗਿਆਨ ਭਰਪੂਰ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਲਈ ਪੜ੍ਹਨਾ ਮੇਰੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਸਮਾਚਾਰ ਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤਰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਪਸੰਦ ਹੈ। ਇਸੇ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਸਰਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਰ ਸਹਿਤ ਅਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਦਾ ਆਭਾਰੀ ਹਾਂ।

maheshwarisocietyms@gmail.com

ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਤਕ੍ਰਿਸ਼ਟ

ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਵਿਆਪਕ, ਗਿਆਨਵਰਧਕ ਸਮੱਗਰੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਅਦਭੁਤ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਉਤਕ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕੰਮ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੂੰ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਹੈ।

rahulsuthar2580@gmail.com

ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਅਡਰੈੱਸ ਅਤੇ ਈ ਮੇਲ: ਕਮਰਾ ਨੰਬਰ -1077, ਸੂਚਨਾ ਭਵਨ, ਸੀਜੀਓ ਕੰਪਲੈਕਸ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-110003
ਈਮੇਲ– response-nis@pib.gov.in

ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ ਨੂੰ ਆਕਾਸ਼ਵਾਣੀ ਦੇ ਐੱਫਐੱਮ ਗੋਲਡ 'ਤੇ ਹਰ ਸ਼ਨੀਵਾਰ-ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 3:10 ਵਜੇ ਤੋਂ 3: 25 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸੁਣਨ ਦੇ ਲਈ QR ਕੋਡ ਸਕੈਨ ਕਰੋ।

ਸਮਾਚਾਰ ਸਾਰ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਕਰੋ ਰਜਿਸਟਰਡ

3.5 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਸਿਰਜਣ; **ਸਰਕਾਰ ਦੇਵੇਗੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਰਾਸ਼ੀ**

ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਫਸੀਲ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਐਲਾਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਆਮ ਬਜਟ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਚੇਂਜਡ ਵਰਕ ਕਲਚਰ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ 15 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਦਿਨ 18 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਪੋਰਟਲ ਸ਼ੁਰੂ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ 3.5 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰਜੇ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਸਿਰਜਣ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਸਿਰਜਿਤ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨੌਕਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਗੋਂ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਕਰੇਗੀ। ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਲਾਭ 1 ਅਗਸਤ 2025 ਤੋਂ 31 ਜੁਲਾਈ 2027 ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਸਿਰਜੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਪੋਰਟਲ **(https://pmvbry.epfindia.gov.in** ਜਾਂ

https://pmvbry.labour.gov.in) 'ਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਵੇਂ ਨਿਯੁਕਤ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ 15 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਰਾਸ਼ੀ, ਜਦਕਿ ਨਵੇਂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਰੋਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਨਵੇਂ ਕਰਮਚਾਰੀ 3,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਤੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਦੇ ਪਾਰ, ਡ੍ਰੌਪ ਆਊਟ ਦਰ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਵਧਾ ਕੇ ਗੁਣਵੱਤਾਪੂਰਨ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ-ਅਧਿਆਪਕ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪਹਿਲ ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਦਮਿਕ ਵਰ੍ਹੇ 2024-25 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਦੇ ਪਾਰ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ 2022-23 ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 7 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਯੂਡੀਆਈਐੱਸਈ ਪਲੱਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਤੋਂ, ਕਿਸੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਅੰਕੜੇ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ-ਅਧਿਆਪਕ ਅਨੁਪਾਤ ਹੁਣ ਬੁਨਿਆਦੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 10 ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 13, ਮਿਡਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 17 ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 21 ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਨਵੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ (ਐੱਨਈਪੀ) ਦੁਆਰਾ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ 1:30 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲੋਂ ਕਾਫੀ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਵਰ੍ਹੇ 2024-25 ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਵਰ੍ਹਿਆਂ 2022-23 ਅਤੇ 2023-24 ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ, ਮਿਡਲ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਦੀ ਦਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਰ ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ 3.7% ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 2.3% ਮੱਧ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ 5.2% ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 3.5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 10.9 ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 8.2% ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

7 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੁੱਗਣੀ ਹੋਈ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਦਰ

ਨਾਰੀ ਉਥਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਨਾਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬੀਤੇ 11 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਬਦਲਾਅ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਕਲਪ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਰ੍ਹੇ 2047 ਤੱਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਜਬਲ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ 70 ਫੀਸਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਟੀਚਾ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਰ ਵਧ ਕੇ ਦੁੱਗਣੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਰਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਪੀਰੀਓਡਿਕ ਲੇਬਰ ਫੋਰਸ ਸਰਵੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿੱਤ ਵਰ੍ਹੇ 2017-18 ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਰ 22% ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 2023-24 ਵਿੱਚ ਵਧ ਕੇ 40.3% ਹੋ ਗਈ। ਯਾਨੀ ਸਿਰਫ਼ ਸੱਤ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਹ ਦਰ ਲਗਭਗ ਦੁੱਗਣੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ 96% ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ 43% ਦਾ ਵਾਧਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਹਿਲਾ ਗ੍ਰੈਜੁਏਟਸ ਦੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਸਮਰੱਥਾ ਵੀ 2013 ਦੇ 42% ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 2024 ਵਿੱਚ 47.53% ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੁਏਟਸ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਰ 2017-18 ਦੇ 34.5% ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 2023-24 ਵਿੱਚ 40% ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 15 ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ 70 ਕੇਂਦਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ 400 ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਜ-ਪੱਧਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਮਹਿਲਾ ਉੱਦਮਤਾ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵੀ ਬੇਹੱਦ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਨਤੀਜਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਮਹਿਲਾ ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਰ 2017-18 ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਹ 51.7% ਸੀ, ਉੱਥੇ ਹੀ 2023-24 ਵਿੱਚ ਵਧ ਕੇ 67.4% ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਮਹਿਲਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਵਧੇ ...

ਗ੍ਰਾਮੀਣ
96%

ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ
43%

ਮਹਿਲਾ ਗ੍ਰੈਜੁਏਟਸ ਦੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਸਮਰੱਥਾ ਵੀ 2013 ਦੇ 42% ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 2024 ਵਿੱਚ 47.53% ਹੋ ਗਈ।

ਹੁਣ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਂਪ ਲਗਾ ਕੇ ਹੋਵੇਗਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਅਪਡੇਟ

ਹੁਣ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਤੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਨੂੰ ਸਹਿਜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਭਾਰਤੀ ਵਿਲੱਖਣ ਪਛਾਣ ਅਥਾਰਿਟੀ (ਯੂਆਈਡੀਏਆਈ) ਨੇ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 5-15 ਵਰ੍ਹੇ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ 17 ਕਰੋੜ ਬੱਚੇ ਅਜਿਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਾਇਓਮੀਟ੍ਰਿਕ ਅਪਡੇਟ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਯੂਆਈਡੀਏਆਈ ਨੇ ਸਕੂਲੀ ਸਾਖ਼ਰਤਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਅਪਡੇਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਯੂਨੀਫਾਇਡ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਸਿਸਟਮ ਫਾਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਪਲੱਸ (ਯੂਡੀਆਈਐੱਸਈ+) ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਰੋੜਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਾਇਓਮੀਟ੍ਰਿਕ ਅਪਡੇਟ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਅਪਡੇਟ ਦੇ ਲਈ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਂਪਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਬਾਇਓਮੀਟ੍ਰਿਕ ਅਪਡੇਟ ਹੋਣ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਨੀਟ, ਜੇਈਈ, ਸੀਯੂਟੀ ਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

ਆਦਿ ਕਰਮਯੋਗੀ ਅਭਿਯਾਨ ਨਾਲ ਕਬਾਇਲੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਕਾਇਆਕਲਪ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਕਬਾਇਲੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਮੂਕ ਰੱਖਿਅਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੀਤੇ 11 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨੀਤੀਗਤ ਧਿਆਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਈ ਕਬਾਇਲੀ ਖੇਤਰ ਅਜਿਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਵੀ ਖਾਸ ਫੋਕਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਵਰ੍ਹੇ 2047 ਤੱਕ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦਾ ਟੀਚਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹੁਣ ਮਿਸ਼ਨ ਮੋਡ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੜੀ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਕਬਾਇਲੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਆਦਿ ਕਰਮਯੋਗੀ ਅਭਿਯਾਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਕਬਾਇਲੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਗਵਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਮੂਲ ਵਿੱਚ 20 ਲੱਖ ਟ੍ਰੇਂਡ, ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨ-ਸੰਚਾਲਿਤ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਕੈਡਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਹੱਤਵਾਕਾਂਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ 30 ਰਾਜਾਂ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ 1 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਦਿਵਾਸੀ-ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ 10.5 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਦਿਵਾਸੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਥਾਨ ਕਰਨਗੇ। ਅਭਿਯਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਮਾਸਟਰ ਟ੍ਰੇਨਰਸ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਆਰੀ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਜ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਪੱਧਰੀ ਮਾਸਟਰ ਟ੍ਰੇਨਰਾਂ ਦਾ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਟ੍ਰੇਨਰਸ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੀਐੱਮ-ਜਨਮਨ, ਧਰਤੀ ਆਬਾ ਜਨਜਾਤੀਯ ਗ੍ਰਾਮ ਉਤਕਰਸ਼ ਅਭਿਯਾਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਕਲ ਸੈੱਲ ਅਨੀਮੀਆ ਖਾਤਮਾ ਮਿਸ਼ਨ ਜਿਹੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਡਾਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਗੇ।

ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਅਤੇ ਪੁਲਾੜ ਦੀਆਂ ਉਪਲਬਧੀਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ

ਰਾਸ਼ਟਰ ਗੌਰਵ ਅਤੇ ਵਿਜੈ ਉਤਸਵ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣਿਆ ਮੌਨਸੂਨ ਸੈਸ਼ਨ

ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਲਾੜ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਤਿਰੰਗਾ ਲਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ੁਭਾਸ਼ੂ ਸ਼ੁਕਲਾ ਦੀ ਸਫ਼ਲ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਆਯੋਜਿਤ ਸੰਸਦ ਦਾ ਮੌਨਸੂਨ ਸੈਸ਼ਨ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਲਈ ਵਿਜੈ ਉਤਸਵ ਦਾ ਰੂਪ ਬਣ ਗਿਆ। ਸੰਸਦ ਦਾ ਮੌਨਸੂਨ ਸੈਸ਼ਨ 21 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ 21 ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਚਲਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵੇਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਗੌਰਵਪੂਰਨ ਚਰਚਾ ਹੋਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ 14 ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ 12 ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਉੱਥੇ ਹੀ, ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 15 ਬਿਲ ਪਾਸ ਹੋਏ। ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਦਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 15 ਬਿਲ ਹੋਏ ਪਾਸ ...

ਸੰਸਦ ਯਾਨੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਸਰਬਉੱਚ ਮੰਦਿਰ। ਹਰੇਕ ਵਰ੍ਹੇ ਤਿੰਨ ਸੈਸ਼ਨ (ਬਜਟ, ਮੌਨਸੂਨ, ਸ਼ੀਤਕਾਲੀ) ਆਯੋਜਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਲੇਕਿਨ ਇਸ ਵਾਰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਚਲਿਆ ਸੰਸਦ ਦਾ ਮੌਨਸੂਨ ਸੈਸ਼ਨ ਗਵਾਹ ਬਣਿਆ ਹੈ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਵਿਜੈ ਉਤਸਵ ਦਾ, ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਗੌਰਵ ਦਾ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੈਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਵੀਂ ਰੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਦਾ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਪਾਂਸਰਡ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਿੰਮਤ, ਸ਼ੌਰਯ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣੇ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਦੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਲਾੜ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਤਿਰੰਗਾ ਲਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਭਾਂਸ਼ੂ ਸ਼ੁਕਲਾ ਦੀ ਸਕੁਸ਼ਲ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਦਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਰਚਾ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਨਹਿਰੀ ਤਸਵੀਰ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ।

ਨਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਜੈ ਉਤਸਵ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਦਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗੂੰਜਿਆ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੈਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ-ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ। ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੈਨਾ ਨੇ ਸੌ- ਫੀਸਦੀ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਸਿਰਫ਼ 22 ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀਅਤਾ ਨਾਲ ਭਰੀ ਸੈਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਸਰੂਪ ਦੇਖਿਆ।

ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਇੱਕ ਸੁਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਪਰਾਕ੍ਰਮ ਦਾ ਉਤਸਵ ਮਨਾਇਆ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਰਚਾ 'ਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ –"ਮੈਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪੱਖ ਰੱਖਣ ਦੇ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ।" ਸੰਕਲਪ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਲੈਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ 140 ਕਰੋੜ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਪੁਲਾੜ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣੇ ਸ਼ੁਭਾਂਸ਼ੂ ਸ਼ੁਕਲਾ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਵੀ ਸੰਸਦ ਦੇ ਮੌਨਸੂਨ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਛਾਈ ਰਹੀ। ਦੇਸ਼ ਨੇ ਵਿਗਿਆਨ-ਤਕਨੀਕ, ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਨਵੀਂ ਉਮੰਗ ਅਤੇ ਉਤਸਾਹ ਭਰਨ ਵਾਲੀ ਇਸ ਸਫ਼ਲ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਵੀ ਉਤਸਵ ਮਨਾਇਆ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੌਨਸੂਨ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਕੁਝ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਰੇੜਕਾ ਪਿਆ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 120 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ 37 ਘੰਟੇ ਹੀ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਹੋ ਸਕੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ 41 ਘੰਟੇ ਅਤੇ 15 ਮਿੰਟ ਹੀ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਹੋਈ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਲਾੜ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ -2047 ਤੱਕ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲਈ ਪੁਲਾੜ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਰਚਾ ਵੀ 18 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਲੇਕਿਨ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ। ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਸਮਾਪਤੀ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸਪੀਕਰ ਓਮ ਬਿਰਲਾ ਨੇ ਦੁਖ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਜਨਹਿਤ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਿਲਾਂ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਸਾਰਥਕ ਚਰਚਾ ਦੇ ਲਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਬਿਨਾ ਸ਼ੱਕ, ਮੌਨਸੂਨ ਸੈਸ਼ਨ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਅਤੇ ਪੁਲਾੜ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵੱਡੀ ਉਪਲਬਧੀ ਦੇ ਲਈ ਵਿਜੈ ਉਤਸਵ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ, ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸਸ਼ਕਤ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਵੀ ਹੋਏ, ਕੁਝ ਪਾਸ ਵੀ ਹੋਏ, ਕੁਝ ਸੰਸਦ ਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਝ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਰੁਕਾਵਟ ਵੀ ਆਈ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਕੁਰਸੀ ਤੋਂ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ –ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਹੋਣਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਸੁਭਾਵਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਪਰ ਰਾਸ਼ਟਰ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਦਨ ਨੂੰ ਸਮੂਹਿਕ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ, ਮਰਿਆਦਾ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਰਵਉੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸੰਸਥਾ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਲਾਂ 'ਤੇ ਸਾਂਸਦਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਤਮਮੰਥਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ▪

ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ... ਉਪਲਬਧੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ

18ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ | **ਪੰਜਵਾਂ ਸੈਸ਼ਨ**

ਸਦਨ ਵਿੱਚ 'ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ' ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੁਲਾੜ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀਆਂ ਉਪਲਬਧੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਰਚਾ ਹੋਈ।

- ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 15 ਬਿਲ ਪਾਸ ਹੋਏ। ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਦਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੁੱਲ 15 ਬਿਲ ਪਾਸ ਹੋਏ।
- ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ **14 ਸਰਕਾਰੀ ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, 12 ਬਿਲ ਪਾਸ।**

37 ਘੰਟੇ ਹੀ ਬੈਠਕ ਹੋ ਸਕੀ, ਜਦਕਿ ਐਲੋਕੇਟ ਸਮਾਂ 120 ਘੰਟੇ ਸੀ।

- ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਲੋਕ ਸਭਾ ਕਾਰਜ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ 419 ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ **ਸਿਰਫ਼ 55 ਤਾਰਾਂਕਿਤ** ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਹੀ ਮੌਖਿਕ ਤੌਰ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ।

ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ....

ਕਰੋ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਇੰਨੀ ਕਰੋ, ਕਰੋ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਇੰਨੀ ਕਰੋ,
ਕਿ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਹਿਸ਼ਤ ਨਾਲ ਦਹਿਲ ਉੱਠੇ, ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਹਿਸ਼ਤ ਨਾਲ ਦਹਿਲ ਉੱਠੇ,
ਰਹੇ ਧਿਆਨ ਬਸ ਇੰਨਾ ਹੀ, ਰਹੇ ਧਿਆਨ ਬਸ ਇੰਨਾ ਹੀ,
ਮਾਣ ਸਿੰਦੂਰ ਅਤੇ ਸੈਨਾ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਟਲ ਰਹੇ।
ਹਮਲਾ ਮਾਂ ਭਾਰਤੀ 'ਤੇ ਹੋਇਆ ਜੇਕਰ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਚੰਡ ਪ੍ਰਹਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ,
ਦੁਸ਼ਮਣ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਬੈਠਾ ਹੋਵੇ, ਸਾਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲਈ ਹੀ ਜਿਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸਪੀਕਰ ਓਮ ਬਿਰਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ...

ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਲਾੜ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ '2047 ਤੱਕ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ' ਦੇ ਲਈ ਪੁਲਾੜ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਦਨ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਕੈਪਟਨ ਸ਼ੁਭਾਂਸ਼ੂ ਸ਼ੁਕਲਾ ਦਾ ਹਾਰਦਿਕ ਅਭਿਨੰਦਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰਾ ਅਤੇ ਸਫਲ ਵਾਪਸੀ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਨ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ 140 ਕਰੋੜ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਮਾਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹੈ। ਗਰੁੱਪ ਕੈਪਟਨ ਸ਼ੁਭਾਂਸ਼ੂ ਸ਼ੁਕਲਾ ਦੀ ਇਹ ਉਪਲਬਧੀ ਸਾਡੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪੁਲਾੜ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠਤਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ

ਰੇਹੜੀ-ਪਟੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਰਫ਼ਤਾਰ

ਪੀਐੱਮ ਸਵਨਿਧੀ 2030 ਤੱਕ

ਕੋਵਿਡ ਦੀਆਂ ਆਲਮੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਗਭਗ 1 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੇਹੜੀ-ਪਟੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਜੀਵਿਕਾ ਦੇ ਲਈ ਤਾਕਤ ਬਣੀ- ਪੀਐੱਮ ਸਵਨਿਧੀ ਯੋਜਨਾ ਨੇ ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਸੁਖਦ ਅਤੇ ਉਤਸਾਹਜਨਕ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕਰਕੇ ਮਾਰਚ 2030 ਤੱਕ ਦੇ ਲਈ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਰੇਹੜੀ-ਪਟੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਭਰ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਤਮਬਲ ਅਤੇ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਦਮ ਸਿੱਧ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਕਈ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ...

ਫੈਸਲਾ : ਪੀਐੱਮ ਸਟ੍ਰੀਟ ਵੈਂਡਰਸ ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਨਿਧੀ (ਪੀਐੱਮ ਸਵਨਿਧੀ) ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕਰਕੇ 31 ਮਾਰਚ 2030 ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰਭਾਵ : ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਕੁੱਲ ਖਰਚ 7,332 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਪੁਨਰ ਗਠਿਤ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਟੀਚਾ 50 ਲੱਖ ਨਵੇਂ ਲਾਭਾਰਥੀਆਂ ਸਮੇਤ 1.15 ਕਰੋੜ ਲਾਭਾਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਰੇਹੜੀ-ਪਟੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗੀ।

- ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਰੇਹੜੀ-ਪਟੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਰੱਥ, ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਬਣਾਏਗੀ।
- ਪੁਨਰ ਗਠਿਤ ਯੋਜਨਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 15 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਕਿਸ਼ਤ ਵਿੱਚ 20 ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਤੀਸਰੀ ਕਿਸ਼ਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ 50,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।
- 30 ਜੁਲਾਈ, 2025 ਤੱਕ, 68 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੇਹੜੀ-ਪਟੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ 13,797 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ 96 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।
- ਡਿਜੀਟਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਗਰਮ ਲਗਭਗ 47 ਲੱਖ ਲਾਭਾਰਥੀਆਂ ਨੇ 6.09 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਮੁੱਲ ਦੇ 557 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡਿਜੀਟਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਲ 241 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕੈਸ਼ਬੈਕ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।
- 'ਸਵਨਿਧੀ ਸੇ ਸਮ੍ਰਿੱਧੀ' ਪਹਿਲ ਦੇ ਤਹਿਤ 3,564 ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ 46 ਲੱਖ ਲਾਭਾਰਥੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਫੈਸਲਾ :ਕਰਨਾਟਕ, ਤੇਲੰਗਾਨਾ, ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ 3 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਮਲਟੀ ਟ੍ਰੈਕਿੰਗ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਸਥਿਤ ਕੱਛ ਦੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੇ ਲਈ ਨਵੀਂ ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ।

ਪ੍ਰਭਾਵ : ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਲਗਭਗ 12,328 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ ਵਾਲੇ ਚਾਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ : ਦੇਸ਼ਲਪਾਰ –ਹਾਜ਼ੀਪੀਰ –ਲੂਨਾ ਅਤੇ ਵਾਯੋਰ –ਲਖਪਤ ਨਵੀਂ ਲਾਈਨ, ਦੂਸਰਾ : ਸਿਕੰਦਰਾਬਾਦ (ਸਨਥਨਗਰ)- ਵਾਡੀ, ਤੀਸਰਾ : ਭਾਗਲਪੁਰ- ਜਮਾਲਪੁਰ ਤੀਸਰੀ ਲਾਈਨ ਅਤੇ ਚੌਥਾ : ਫੁਰਕੇਟਿੰਗ –ਨਿਊ ਤਿਨਸੁਕਿਯਾ ਦੋਹਰੀਕਰਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

- ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਯਾਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਯਾਤਰਾ ਸੁਵਿਧਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲੌਜਿਸਟਿਕਸ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਵੀ ਘੱਟ ਕਰੇਗੀ।
- ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਤੇਲ ਆਯਾਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਾਲ ਹੀ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਔਕਸਾਈਡ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਨੂੰ ਵੀ ਘਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਸ ਆਪਣੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਲਗਭਗ 2.51 ਕਰੋੜ ਮਾਨਵ-ਦਿਵਸਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਸਿਰਜਿਤ ਕਰਨਗੇ।
- ਗੁਜਰਾਤ, ਕਰਨਾਟਕ, ਤੇਲੰਗਾਨਾ, ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਦੇ 13 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਹ ਚਾਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਸ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਨੈੱਟਵਰਕ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 565 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਵਧਾ ਦੇਣਗੇ।

ਫੈਸਲਾ :ਓਡੀਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹਾਈਬ੍ਰਿਡ ਐਨਿਊਟੀ ਮੋਡ (ਐੱਚਏਐੱਮ) 'ਤੇ ਕੁੱਲ 8,307.74 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ 6 ਲੇਨ-ਐਕਸੈੱਸ-ਕੰਟਰੋਲਡ ਕੈਪੀਟਲ ਰੀਜ਼ਨ ਰਿੰਗ ਰੋਡ (ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ ਬਾਈਪਾਸ, 110.875 ਕਿਲੋਮੀਟਰ) ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ।

ਪ੍ਰਭਾਵ : ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕਟਕ, ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ ਅਤੇ ਖੋਰਧਾ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰੀ ਵਪਾਰਕ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਮੋੜ ਕੇ ਓਡੀਸ਼ਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੂਰਬੀ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।

- ਇਸ ਨਾਲ ਮਾਲ ਢੋਆਈ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਧੇਗੀ, ਲੌਜਿਸਟਿਕਸ ਲਾਗਤ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ –ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਗਤੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਬਾਈਪਾਸ ਖੇਤਰੀ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਏਗਾ।
- ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਸੰਪਰਕ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਏਗਾ। ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮਾਰਗ ਖੋਲ੍ਹੇਗਾ।

ਫੈਸਲਾ :ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਕੋਟਾ-ਬੂੰਦੀ ਵਿੱਚ 1,507 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਗ੍ਰੀਨ ਫੀਲਡ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ।

ਪ੍ਰਭਾਵ : ਕੋਟਾ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੇਂਦਰ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਧੁਨਿਕ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

- ਮੌਜੂਦਾ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਛੋਟਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਗ੍ਰੀਨ ਫੀਲਡ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਆਵਾਜਾਈ ਵਾਧੇ ਦਾ ਸਮਾਧਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਦੋ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ 20 ਹਜ਼ਾਰ ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟਰਮੀਨਲ ਭਵਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਵਿਅਸਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ 1,000 ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਯਾਤਰੀ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵੀਹ ਲੱਖ ਹੋਵੇਗੀ।

ਫੈਸਲਾ : ਰਾਸ਼ਟਰ ਮੰਡਲ ਖੇਡ 2030 ਦੇ ਲਈ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ।

ਪ੍ਰਭਾਵ : ਰਾਸ਼ਟਰ ਮੰਡਲ ਖੇਡ ਨਾਲ ਸਥਾਨਕ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਮਾਲੀਆ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਾਲ ਹੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਭਾਰਤੀ ਯੁਵਾ ਐਥਲੀਟਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਮਿਲੇਗੀ।

- ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਸਪੋਰਟ ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਰਾਸ਼ਟਰ ਮੰਡਲ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ 72 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀ ਉਮੀਦ।
- ਟੂਰਿਜ਼ਮ, ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਆਲਮੀ ਖੇਡ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਾਖ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਮਿਲੇਗੀ। ■

ਕੈਬਨਿਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਬ੍ਰੀਫਿੰਗ ਦੇਖਣ ਦੇ ਲਈ **QR** ਕੋਡ ਸਕੈਨ ਕਰੋ।

ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ 7 ਵਰ੍ਹੇ

ਸਵਸਥ ਭਾਰਤ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦਾ ਅਧਾਰ

ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ 2047 ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸਵਸਥ ਭਾਰਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਵਸਥ ਹੋਵੇ, ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਸਵਸਥ ਰਹਿਣ, ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਣਾ ਓਨਾ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ । ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਦੇ ਲਈ ਆਧੁਨਿਕ ਹਸਪਤਾਲ ਮਿਲਣਗੇ, ਆਧੁਨਿਕ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਉਹ ਹੋਰ ਜਲਦੀ ਸਵਸਥ ਹੋਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਊਰਜਾ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇਗੀ, ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਸੋਚ ਨਾਲ ਬੀਤੇ 11 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਆਧੁਨਿਕ ਤੰਤਰ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਗ਼ਰੀਬ ਤੋਂ ਗ਼ਰੀਬ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਸਾਕਾਰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਨਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਿਹਤ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਮੂਲ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਈ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਹੁਣ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਸਵਸਥ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਸਮਰਸ ਭਾਰਤ, ਸਮਰਸ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਸਸ਼ਕਤ ਭਾਰਤ, ਸਸ਼ਕਤ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਸਮ੍ਰਿੱਧ ਭਾਰਤ ਯਾਨੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਜੀਵੰਤ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਅਨਮੋਲ ਅਧਿਆਏ

"ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ, ਸਾਡਾ ਸੰਕਲਪ' ਨੂੰ ਉਦੇਸ਼ ਮੰਨ ਕੇ 23 ਸਤੰਬਰ 2018 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਿਹਤ ਯੋਜਨਾ – ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ 7 ਵਰ੍ਹੇ ਪੂਰੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆਓ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਹਿਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਧਾਰ ...

national health authority
नाम/NAME
ADITI YADAV
जन्म वर्ष/YOB: 2014
लिंग/GENDER: FEMALE
ABHA Number : 91-2505-0481-8775
₹5 लाख का मुफ़्त उपचार

ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ...
ਜਨ ਆਰੋਗਯ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸ਼ਕਤੀ

ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਹੈਲਥ ਕਵਰੇਜ਼ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਨ ਆਰੋਗਯ ਯੋਜਨਾ (AB-PMJAY) ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਿਹਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸ਼ਕਤੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਰੀਬ 60 ਕਰੋੜ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਮੁਫ਼ਤ ਇਲਾਜ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਨਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਇਲਾਜ ਦੇ ਖਰਚ ਤੋਂ ਕੋਈ ਟੁੱਟੇਗਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ। ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 23 ਸਤੰਬਰ 2018 ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ ਰਾਂਚੀ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਹੁਣ ਗ਼ਰੀਬ ਅਤੇ ਵੰਚਿਤ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲਈ ਗੁਣਵੱਤਾਪੂਰਨ ਇਲਾਜ ਦੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਗਰੰਟੀ ...

ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਧੂ ਟੌਪ-ਅਪ

35 ਵਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਣੀ ਦਿੱਲੀ, ਦੇਸ਼ ਦਾ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪ੍ਰੈਲ 2025 ਵਿੱਚ।

ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲਾਭਾਰਥੀ

ਪਰਿਵਾਰ **6.54** ਲੱਖ | **30** ਲੱਖ ਲੋਕ

ਸੀਨੀਅਰ ਲੋਕ **06** ਲੱਖ

- ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਵਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਧੂ ਟੌਪ ਅੱਪ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ 'ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ'

ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਇੱਕਮਾਤਰ ਅਜਿਹਾ ਰਾਜ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸੌ ਫੀਸਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦਸੰਬਰ 2020 ਵਿੱਚ ਪੀਐੱਮ ਮੋਦੀ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਲਾਭ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ 6 ਲੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਹੁਣ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ 21 ਲੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਓਡੀਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਮੈਂਬਰ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਧੂ ਬੀਮਾ

34 ਵਾਂ ਰਾਜ ਬਣਿਆ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਓਡੀਸ਼ਾ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ।

- ਓਡੀਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਗੋਪਬੰਧੁ ਜਨ ਆਰੋਗਯ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

- ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰ੍ਹੇ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਵਰੇਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਿਸ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਾਧੂ ਬੀਮੇ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

19 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਪਾਰਥ ਸਾਵਲਿਆ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਖਾਂਸੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਬਚਪਨ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੀਤਿਆ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਬਣਨ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਿਆ। ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਨੱਕ ਦੀ ਹੱਡੀ ਟੇਢੀ (ਸੈਪਟਮ) ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਇਲਾਜ (ਸੈਪਟੋਪਲਾਸਟੀ) ਕਰਨ ਵਿੱਚ 15,000 ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਹੋਣੇ ਸਨ। ਇਹ ਖਰਚ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਨ। ਤਦ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ

ਹੁਣ ਇਲਾਜ 'ਤੇ ਜੇਬ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਚ ਨਹੀਂ, ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਭਰ ਦਾ ਸਕੂਨ ਅਤੇ ਦਿੱਤੀ ਸਿਹਤ ਸੁਰੱਖਿਆ

ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਨ ਆਰੋਗਯ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਿੰਦੂ

ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਕਾਰਡ/AYUSHMAN CARD

5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ **ਮੁਫ਼ਤ ਇਲਾਜ**

41.91+ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਕਾਰਡ ਬਣੇ।

ਪੁਰਸ਼ **21.21+** ਕਰੋੜ

ਮਹਿਲਾ **20.65+** ਕਰੋੜ

ਸਾਰੇ ਅੰਕੜੇ 1 ਸਤੰਬਰ- 2025 ਤੱਕ।

9.42+ ਕਰੋੜ ਮਰੀਜ਼ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਦਾਖਲ।

4.29+ ਕਰੋੜ

4.16+ ਕਰੋੜ

32,912 ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

17,666 ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ | **15,246** ਨਿਜੀ ਹਸਪਤਾਲ

- 40% ਅਜਿਹੀ ਆਬਾਦੀ ਜੋ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ 'ਤੇ 5 ਲੱਖ ਤੱਕ ਸਲਾਨਾ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਧਾਰ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਜਾਤੀਗਤ ਜਨਗਣਨਾ -2011 ਹੈ।
- ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਗ਼ੈਰ-ਐੱਸਈਸੀਸੀ ਡੇਟਾ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚ 'ਤੇ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਲਾਭਾਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਵਧਾਈ ਹੈ।
- 1.25 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ 9.42 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
- 27 ਮੈਡੀਕਲ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟਾਂ ਨਾਲ 1,960 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰੋਸਿਜ਼ਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਲਾਭ।

ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਕਾਰਡ ਬਣਵਾਉਣਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਰ ਅਸਾਨ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲਾਭਾਰਥੀ ਹੋ ਅਤੇ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਕਾਰਡ ਬਣਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਦੇ **UTIITSL** ਕੇਂਦਰ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਕਾਰਡ ਬਣਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਨਾਲ ਹੀ, ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਲਾਭਾਰਥੀ ਹੋ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ।

14555 ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਕਾਲ ਕਰਕੇ ਪਤਾ ਕਰੋ ਕਿ **ਤੁਸੀਂ ਲਾਭਾਰਥੀ ਹੋ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।**

1800110770 'ਤੇ ਮਿਸਡ ਕਾਲ ਕਰੋ। **70+ ਦੇ ਲੋਕ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਵਯ ਵੰਦਨਾ ਕਾਰਡ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਉਣ ਇਸ ਦੀ ਮਿਲੇਗੀ ਜਾਣਕਾਰੀ।**

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਨ ਆਰੋਗਯ ਯੋਜਨਾ
ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ
PM-JAY

ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੇ ਪੂਰਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕਮਾਈ ਬਚ ਗਈ ਅਤੇ ਪਾਰਥ ਕੁਝ ਹੀ ਹਫਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਤੋਂ ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆ।

"ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੈਂ ਵੀ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਕਿਡਨੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਪਟਨਾ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਇਲਾਜ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗ਼ਰੀਬ ਅਤੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਲਾਭ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਆਰੋਗਯ ਮੰਦਿਰ

ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਪੂਰੇ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਡੀ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਆਰੋਗਯ ਮੰਦਿਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 15 ਜੁਲਾਈ 2025 ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 1,78,154 ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਆਰੋਗਯ ਮੰਦਿਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਉਪ-ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਕੇ ਵਿਆਪਕ ਮੁੱਢਲੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ (ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈਲਥ ਕੇਅਰ) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਰਗੋਯ ਮੰਦਿਰ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਚਾਰੀ ਰੋਗਾਂ, ਪ੍ਰਜਨਨ ਅਤੇ ਬਾਲ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੁੱਲ 12 ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

... ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬਿਨਾ ਬੀਮਾ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜੇਬ ਤੋਂ ਖਰਚ ਹੁੰਦੇ ਪੈਸੇ

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਮੂਨਾ ਸਰਵੇਖਣ ਸੰਗਠਨ (National Sample Survey Organisation -ਐੱਨਐੱਸਐੱਸਓ) ਦੇ 71ਵੇਂ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ 85.9% ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ 82% ਸ਼ਹਿਰੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। 17% ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਰਤੀ ਆਬਾਦੀ ਆਪਣੇ ਘਰੇਲੂ ਬਜਟ ਦਾ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 10% ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਚ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਧੱਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 24% ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 18% ਆਬਾਦੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਧਾਰ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਆਪਣੇ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਖਰਚ ਪੂਰੇ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਕਰੀਬ 60 ਕਰੋੜ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਵਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਖਰਚ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਦੂਰ ਹੋਈ ਹੈ।

ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਾਰਗਰ ਅਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ।" ਸਰਲਤਾ ਨਾਲ ਸਿਹਤ ਲਾਭ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਖਰਚ ਦੇ ਇਲਾਜ ਮਿਲ ਜਾਣ ਦੇ ਸਕੂਨ ਭਰੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਗਿਆਨੇਂਦ੍ਰ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਨਾਲ ਕਿਡਨੀ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਮੁਫ਼ਤ ਇਲਾਜ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗਿਆਨੇਂਦ੍ਰ ਨੇ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖ ਕੇ ਦਿਲੋਂ ਆਭਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ। ਇਸ ਪਰਿਵਰਤਨਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਗਿਆਨੇਂਦ੍ਰ ਵਰਗੇ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਮਿਲਣਾ ਅਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਲਾਜ ਦੇ ਖਰਚ ਦੇ ਬੋਝ ਨਾਲ ਗ਼ਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ, ਸਭ ਦਾ ਜੀਵਨ ਕਵਚ

ਮਹਿਲਾਵਾਂ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸਿਹਤ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਤਾਂ ਜੋ ਹਰ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ਰਹੇ ਨਿਸ਼ਚਿੰਤ।

ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਮੁਫ਼ਤ ਇਲਾਜ ਦੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ 60 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗ਼ਰੀਬ-ਮੱਧ ਵਰਗ –ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਲਈ ਵਰਦਾਨ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਲੇਕਿਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਮੁਫ਼ਤ ਇਲਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਸੁਵਿਧਾ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਭਾਵ ਸੁਭਾਵਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਮੜਦੇ ਹਨ। ਗਿਆਨੇਂਦ੍ਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਭਾਵ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਰੋ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਵੀ ਸਹਿਜਤਾ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਾਅ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਉਮੜ ਪਈ। ਇਹ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਪਟਨਾ ਨਿਵਾਸੀ ਗਿਆਨੇਂਦ੍ਰ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚਿੱਠੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ, "ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਕੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਚਿੱਠੀ ਵਿੱਚ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਰਾਹੀਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਕਿਡਨੀ ਦੇ ਸਫਲ ਇਲਾਜ ਦੀ ਜੋ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਹਿਰਦੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਮਿਲੀ ਹੈ।" ਗਿਆਨੇਂਦ੍ਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚਿੱਠੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, "ਤੁਹਾਡੀ (ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ) ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਰਸਤਾ ਮਿਲਦਾ ਰਹੇਗਾ।" ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਵੀ ਆਪਣੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਰੋਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, "ਅਸੀਂ ਇਲਾਜ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਖਰਚ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਭਰ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ –ਪੂੰਜੀ ਇੱਕ ਝਟਕੇ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੁੰਦੇ ਦੇਖੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਲੋਕ ਇਸ ਖਰਚ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਵੀ ਕਤਰਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਅੱਜ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਾ ਰਹੇ। ਸਮੁੱਚਾ (ਉਚਿਤ) ਇਲਾਜ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਉਮੀਦ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੇ ਸਿੱਧ ਕਰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ।"

ਇੱਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਯਥਾਰਥ ਨੂੰ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਬੀਤੇ 11 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਸੂਤਰਪਾਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਗ਼ਰੀਬ ਤੱਕ ਬਿਹਤਰ ਸਿਹਤ ਸੁਵਿਧਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਅਭਿਯਾਨ ਤੇਜ਼ ਗਤੀ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਸਿਹਤ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਨਾਲ ਹੀ, ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਫੀ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ ਤੱਕ ਗੁਣਵੱਤਾਪੂਰਨ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪਹੁੰਚਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਗ਼ਰੀਬ ਅਤੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਨੂੰ ਸਸਤੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਗਰਭਵਤੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਟੀਕਾਕਰਣ ਨੂੰ ਟ੍ਰੈਕ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਪਲੈਟਫਾਰਮ ਹੈ। ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਅਨੋਖੀ ਡਿਜੀਟਲ ਸਿਹਤ ਪਛਾਣ ਹੈ। ਟੈਲੀਮੈਡਿਸਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਕੋਈ ਵੀ ਡਾਕਟਰ ਤੋਂ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਉਤਸਾਹਜਨਕ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਸਿਹਤ ਖਰਚ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ

> **ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੈਲਥ ਸੈਕਟਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫੌਰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਪ੍ਰੋਚ, ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿਹਤ ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਸਵੱਛ ਭਾਰਤ ਅਭਿਯਾਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਡਿਜੀਟਲ ਮਿਸ਼ਨ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਅਨੇਕਾਂ ਯਤਨ ਇਸੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।**
>
> **- ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ**

ਸਿਹਤ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਰਤ ਬਦਲੀ ਤਾਂ ਮਿਲੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਨਤੀਜੇ

ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵਧਿਆ

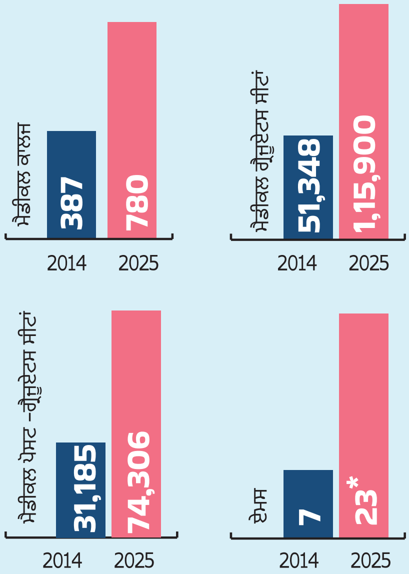

* ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 19 ਵਿੱਚ ਗ੍ਰੈਜੁਏਟ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸ਼ੁਰੂ।

13,86,157
ਰਜਿਸਟਰਡ ਐਲੋਪੈਥਿਕ ਡਾਕਟਰ ਹਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਮੈਡੀਕਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।

811 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ ਹੈ।

157
ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ/ਰੈਫਰਲ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਨੂੰ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਕੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 131 ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ।

75
ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਸ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਵਾਸਥਯ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰ ਸਪੈਸ਼ਲਿਟੀ ਬਲਾਕ ਦੇ ਲਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 71 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਸ ਪੂਰੇ।

ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਵਧਿਆ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚ ਤਾਂ ਬਚਿਆ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦਾ ਪੈਸਾ

ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਪੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਬਦਲਾਅ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਭਲਾਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਇਲਾਜ 'ਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੇ ਖਰਚ ਦੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। 2013-14 ਤੋਂ 2021-22 ਤੱਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ ਹੋਇਆ ਹੈ। 2013-14 ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਹੋਏ ਕੁੱਲ ਖਰਚ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ 28.6% ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ 64.2% ਸੀ। 2021-22 ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ 'ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖਰਚਾ ਘਟ ਕੇ 39.4% ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਹੀ, ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਖਰਚ ਵਧ ਕੇ ਕਰੀਬ 48 ਫੀਸਦੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

- ਆਰਥਿਕ ਸਰਵੇਖਣ 2024-25 ਵਿੱਚ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਨ ਆਰੋਗਯ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਆਉਟ-ਆਫ- ਪਾਕੇਟ ਖਰਚ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ 1.25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਬੱਚਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖਰਚ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਹਤ ਖਰਚ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਗਭਗ ਦੋ ਲੱਖ ਹੈਲਥ-ਵੈਲਨੈੱਸ ਸੈਂਟਰ ਬਣਾਏ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਬਲਾਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚੰਗੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਲੈਬਸ ਦੇ ਨੈੱਟਵਰਕ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 6-7 ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੋਏ, ਉਹ ਬੀਤੇ 11 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਏਮਸ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ। ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਹੋਈ ਸੰਖਿਆ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਸੀਟਾਂ ਵੀ ਇੰਨੀ ਹੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਗ਼ਰੀਬ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਡਾਕਟਰ ਬਣਨ ਦਾ ਜੋ ਸੁਪਨਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਰਲਤਾ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਨਾ ਜਾਣਾ ਪਵੇ। ਮੈਡੀਕਲ ਸੀਟਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਅਭਿਯਾਨ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੀਤੇ 11 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐੱਮਬੀਬੀਐੱਸ ਅਤੇ ਐੱਮਡੀ ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਜੋੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਮਾਤ੍ਰਿ-ਸ਼ਿਸ਼ੂ ਮੌਤ ਦਰ ਵਿੱਚ ਆਈ ਗਿਰਾਵਟ

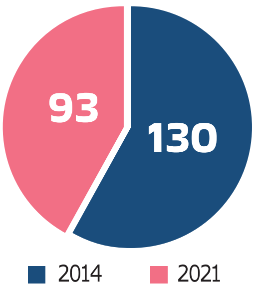

ਮਾਤ੍ਰਿ ਮੌਤ ਦਰ (ਪ੍ਰਤੀ ਲੱਖ ਜਨਮ 'ਤੇ)

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਾਤ੍ਰਿ ਮੌਤ ਦਰ ਅਨੁਮਾਨ ਅੰਤਰ ਏਜੰਸੀ ਸਮੂਹ (ਯੂਐੱਨ-ਐੱਮਐੱਮਈਆਈਜੀ) ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 1990 ਤੋਂ 2023 ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਾਤ੍ਰਿ (ਜਣੇਪਾ) ਮੌਤ ਦਰ ਵਿੱਚ 86% ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਜੀਡੀਪੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਵਧੀ ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਖਰਚ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ

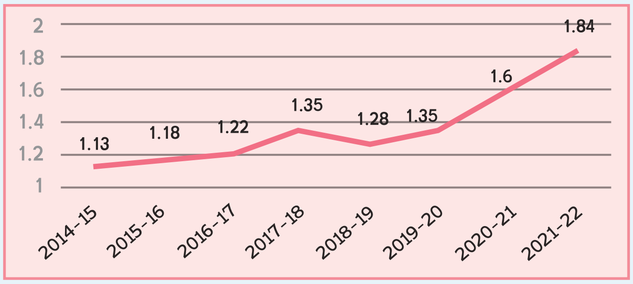

ਸਧਾਰਣ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚ ਵਿੱਚ ਵਧਿਆ ਸਿਹਤ ਖਰਚ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚ ਦਾ ਹਿੱਸਾ

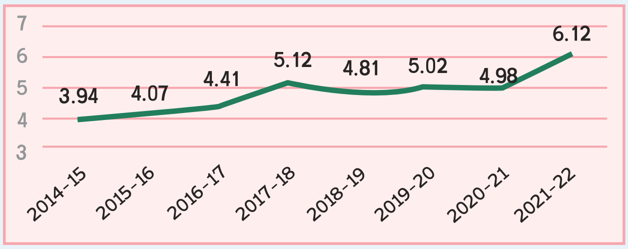

(ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਅੰਕੜੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿੱਚ)

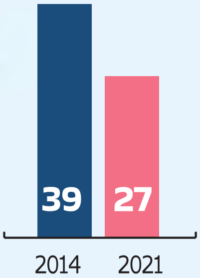

ਸ਼ਿਸ਼ੂ ਮੌਤ ਦਰ

(ਪ੍ਰਤੀ 1,000 ਜੀਵਿਤ ਜਨਮਾਂ 'ਤੇ)

- 71% ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 1990 ਤੋਂ 2023 ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ, ਜਦਕਿ ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਹ ਗਿਰਾਵਟ 58% ਰਹੀ।

ਨਵਜਾਤ ਮੌਤ ਦਰ

(ਪ੍ਰਤੀ 1,000 ਜੀਵਿਤ ਜਨਮਾਂ 'ਤੇ)

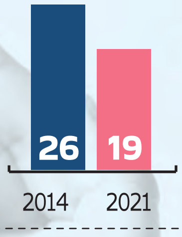

5 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਰ

(ਪ੍ਰਤੀ 1,000 ਜੀਵਿਤ ਜਨਮਾਂ 'ਤੇ)

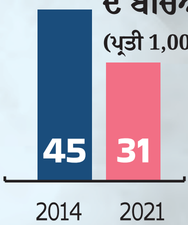

(ਅੰਕੜੇ ਨਮੂਨਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸੰਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਰਿਪੋਰਟ 2021 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ)

ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੀ ਨੀਂਹ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁੜ ਤੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਪਿੱਛੇ ਨਾ ਛੁਟੇ। 2014 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਇੱਕ ਉਪੇਖਿਅਤ ਖੇਤਰ ਸੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 70 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਿਮਟੀ ਪਈ ਸੀ। ਪਰ ਵਰਤਮਾਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਬਜਟ ਵਿੱਚ 85% ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਧਨ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ। 2014 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੇ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੈਲਥ ਕੇਅਰ, ਗ਼ਰੀਬਾਂ 'ਤੇ ਬੋਝ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਮੈਡੀਕਲ ਕੇਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਜੇਬ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਖਰਚਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਘੱਟ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਪਹਿਲ ਭਰੇ 11 ਵਰ੍ਹੇ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੀ ਨੀਂਹ

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿਹਤ ਨੀਤੀ-2017

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ, ਸਸਤੀ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾਪੂਰਨ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਹੈਲਥ ਕਵਰੇਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਟੀਚੇ ਨਾਲ 15 ਮਾਰਚ 2017 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ ਨਵੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿਹਤ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਾਰਮੇਸੀ

ਇੰਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਅੱਧੀ ਕੀਮਤ ‘ਤੇ

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਪੀੜ੍ਹਤ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕਈ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਾਰਮੇਸੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਦਵਾਈਆਂ, ਇੰਪਲਾਂਟ, ਸਰਜੀਕਲ ਡਿਸਪੋਜ਼ੇਬਲ ਅਤੇ ਸਰਜੀਕਲ ਉਪਕਰਣ ਬਜ਼ਾਰ ਦਰਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਦੀ ਛੂਟ ‘ਤੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਕੈਂਸਰ ਅਤੇ ਦਿਲ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀਆਂ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਸਸਤੀਆਂ ਦਰਾਂ ‘ਤੇ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

6 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਗਰਿਕ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲੈ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਲਾਭ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਕੇਂਦਰ

ਯਾਨੀ ਚੰਗੀ ਦਵਾਈ, ਸਸਤੀ ਦਵਾਈ

ਇਲਾਜ ਦੇ ਬਹੁਤ-ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਚ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ 50 ਤੋਂ 90% ਤੱਕ ਸਸਤੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ‘ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ।। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਵਰ੍ਹੇ 30 ਜੂਨ ਤੱਕ ਕਰੀਬ 17 ਹਜ਼ਾਰ ਔਸ਼ਧੀ ਕੇਂਦਰ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਮਾਰਚ, 2027 ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਟੀਚਾ ਹੈ।

ਫਾਇਦਾ

2,110 ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ 315 ਸਰਜੀਕਲ ਉਪਕਰਣ ਸਸਤੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ‘ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ।

38,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਬੱਚਤ ਹੋਈ ਹੈ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ 11 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ।

ਨ੍ਹੀ ਟ੍ਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੋਇਆ ਆਸਾਨ...

ਅਗਸਤ, 2017 ਵਿੱਚ ਨਕਲੀ ਗੋਡਿਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੋਬਾਲਟ ਕ੍ਰੋਮੀਅਮ ਯੁਕਤ ਗੋਡਿਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ 65% ਦੀ ਕਮੀ ਕਰਕੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ 54,720 ਰੁਪਏ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਟਾਇਟੇਨੀਅਮ ਅਤੇ ਆਕਸੀਡਾਈਜ਼ਡ ਜ਼ੀਰਕੋਨੀਅਮ ਜਿਹੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਾਤਾਂ ਤੋਂ ਬਣੇ ਗੋਡਿਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ 69% ਦੀ ਕਮੀ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕੀਮਤ 76,600 ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਦਿਲ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਰਾਹਤ

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫਰਵਰੀ 2017 ਵਿੱਚ ਦਿਲ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਬੇਅਰ ਮੈਟਲ ਸਟੰਟਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 7,260 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਡਰੱਗ ਐਲੂਟਿੰਗ ਅਤੇ ਬਾਇਓਡੀਗ੍ਰੇਡੇਬਲ ਸਟੰਟਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 29,600 ਰੁਪਏ ਤੈਅ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਤਤਕਾਲੀ ਬਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤਾਂ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 85% ਘੱਟ ਸੀ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈਲਥ ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਸਿਰਫ਼ ਨਾਗਰਿਕ ਭਲਾਈ ਦੇ ਲਈ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਆਰਥਿਕ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਰਤਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਸੋਚ ਦੇ ਨਾਲ ਬੀਤੇ 11 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੱਖੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੀ ਨੀਂਹ...

ਹੁਣ ਹਰ ਘਰ ਸਸਤੀਆਂ, ਪਹੁੰਚਯੋਗ, ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਸੇਵਾਵਾਂ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ 11 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਦਲਾਅ ਆਇਆ ਹੈ। ਵਰ੍ਹੇ 2018 ਵਿੱਚ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਗ਼ਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਦੇ ਭਾਰੀ ਖਰਚ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਕਰੀਬ 41 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾ, ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਸਤੀ ਅਤੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਇਲਾਜ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਹੀ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਮਕਸਦ ਦੋ ਵੱਡੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਸੀ- ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਕਮੀ ਅਤੇ ਗ਼ਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ‘ਤੇ ਇਲਾਜ ਦਾ ਭਾਰੀ ਖਰਚ। 2018 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅਕਸਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਨ ਆਰੋਗਯ ਯੋਜਨਾ (PM-JAY) ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ,ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਮੁਫ਼ਤ ਇਲਾਜ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਸੱਤ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਕਾਰਡ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 41 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਕਾਰਡ ਨਹੀਂ, ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦੇ ਲਈ ਜੀਵਨ ਕਵਚ ਹੈ।

ਇਲਾਜ ‘ਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਜੇਬ੍ਹ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਖਰਚ ਹੋਇਆ ਘੱਟ

ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਉਪਲਬਧੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਵਜ੍ਹਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜੇਬ੍ਹ ਤੋਂ ਇਲਾਜ ‘ਤੇ ਹੁਣ ਪਹਿਲੇ ਜਿੰਨਾ ਖਰਚ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ। 2014 ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਤਦ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਇਲਾਜ ਦਾ ਕਰੀਬ 62% ਖਰਚ ਖੁਦ ਉਠਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਇਹ ਘਟ ਕੇ ਸਿਰਫ਼ 38% ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਨ ਆਰੋਗਯ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ 1.25 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਚੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੋਂ ਸਸਤੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਖਰੀਦ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 38,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਬੱਚਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਜਨਨੀ ਸਿਹਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ

ਜੀਵਨ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਨੀਂਹ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਨਨੀ ਸ਼ਿਸ਼ੂ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਕਾਰਯਕ੍ਰਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਫ਼ਤ ਸੰਸਥਾਗਤ ਜਣੇਪੇ ਅਤੇ ਨਵਜੰਮੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ 2014-15 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ 16.60 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭਾਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਹੀ, ਜਨਨੀ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਤੀਆ ਨਕਦ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਸੰਸਥਾਗਤ ਜਣੇਪੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਰਚ 2025 ਤੱਕ 11.07 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਉੱਧਰ, ਸੁਰਕਸ਼ਿਤ ਮਾਤ੍ਰਿਤਵ ਆਸ਼ਵਾਸਨ (ਸੁਮਨ) ਨੇ ਗਰਭਵਤੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾਪੂਰਨ ਦੇਖਭਾਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਰਚ 2025 ਤੱਕ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 90,015 ਸੁਮਨ ਹੈਲਥ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਨੋਟੀਫਾਇਡ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਤ੍ਰਿ ਵੰਦਨਾ ਯੋਜਨਾ: ਪਹਿਲੇ ਜਣੇਪੇ ‘ਤੇ 5,000, ਦੂਸਰੇ ਵਿੱਚ ਬੇਟੀ ਹੋਣ ‘ਤੇ 6,000 ਰੁਪਏ ਲਾਭ।

ਪੀਐੱਮ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਹੈਲਥ ਇਨਫ੍ਰਾ ਮਿਸ਼ਨ

ਕੋਵਿਡ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਤੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਹਤ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੇ ਲਈ 25 ਅਕਤੂਬਰ 2021 ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਹਿਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ- ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਹੈਲਥ ਇਨਫ੍ਰਾ ਮਿਸ਼ਨ। ਇਸ ਪਰਿਵਰਤਨਕਾਰੀ ਪਹਿਲ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ 64,180 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੁੱਲ ਖਰਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਵਰ੍ਹੇ 2025-26 ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ, ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਵਰਤਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਹਾਮਾਰੀ, ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥ, ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਆਫ਼ਤਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਡੇਅ ਕੇਅਰ ਕੈਂਸਰ ਸੈਂਟਰ

ਇੰਡੀਅਨ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਸਰਚ (ਆਈਸੀਐੱਮਆਰ) ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ, 2020 ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ 2025 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 13% ਵਧ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹੀ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2025-26 ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 200 ਕੈਂਸਰ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਗਲੇ 3 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਡੇਅ ਕੇਅਰ ਕੈਂਸਰ ਸੈਂਟਰ (ਡੀਸੀਸੀਸੀ) ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਸਤੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਇਸ ਦੇ ਲਈ 36 ਜੀਵਨ ਰੱਖਿਅਕ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਢਲੀ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਛੂਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

'ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਆਰੋਗਯ ਮੰਦਿਰ' ਪਹਿਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਰੀਬ 2 ਲੱਖ ਵੈਲਨੈੱਸ ਸੈਂਟਰ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਸੈਂਟਰ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਹਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਸ਼ੂਗਰ ਜਿਹੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਹੁਣ ਤੱਕ 200 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਟੈਸਟ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਜਲਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਖਰਚ ਵਾਲੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਘੱਟ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਅਕਤੂਬਰ 2021 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ 'ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਹੈਲਥ ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਮਿਸ਼ਨ' ਦੇ ਤਹਿਤ 64,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਇਲਾਕੇ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ, ਉੱਥੇ ਹੁਣ ਗੰਭੀਰ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਲਈ ਖਾਸ ਇੰਤਜ਼ਾਮ, ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈਲਥ ਯੂਨਿਟਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਤਾਂ ਜੋ ਹਰੇਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਸਿਹਤ ਚਿੰਤਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 2026 ਤੱਕ 17 ਕਰੋੜ, 2036 ਤੱਕ ਲਗਭਗ 23 ਕਰੋੜ ਤਾਂ ਵਰ੍ਹੇ 2050 ਤੱਕ 35 ਕਰੋੜ ਯਾਨੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਦੇ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸੀਨੀਅਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹੈਲਥ, ਪੈਨਸ਼ਨ, ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ- ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਨਾਗਰਿਕ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਸਗੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ, ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ, ਰਚਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਬਦਲਾਅ 2024 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਹੁਣ 70 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਹਰ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਜਾਂ ਪਿਛੋਕੜ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਰੀਬ 6 ਕਰੋੜ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਮਿਲਣ ਲੱਗੀ। ਉਮਰ ਦੇ ਇਸ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਸਿਹਤ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਯਤਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੁਫ਼ਤ ਇਲਾਜ ਮਿਲ ਸਕੇਗਾ। ਜਨਵਰੀ 2025 ਤੱਕ, 40 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਜ਼ੁਰਗ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਜੁੜਵਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਲਈ ਵਰਦਾਨ ਬਣੀ ਯੋਜਨਾ

ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਫਰੰਟਲਾਈਨ ਸਿਹਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਲਾਭਾਰਥੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਗਭਗ 49 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਕਾਰਡ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 48 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਹਨ।

ਸਫ਼ਲਤਾ ਦੀ 'ਆਭਾ' ਭਰੀ ਕਹਾਣੀ

80.47 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਹੈਲਥ ਖਾਤੇ (ਆਭਾ) ਬਣੇ।

71.44 ਕਰੋੜ ਇਲੈਕਟ੍ਰੌਨਿਕ ਹੈਲਥ ਰਿਕਾਰਡ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੈਲਥ ਪੋਰਟਲ ਨਾਲ ਜੋੜੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

4.21 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸਿਹਤ ਸੁਵਿਧਾ ਕੇਂਦਰ ਰਜਿਸਟਰਡ।

6.93 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸਿਹਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਰਜਿਸਟਰਡ।

*ਨੋਟ: 1 ਸਤੰਬਰ-2025 ਤੱਕ ਦੇ ਅੰਕੜੇ

ਟੈਲੀਮੈਡਿਸਨ ਸੇਵਾ ਈ-ਸੰਜੀਵਨੀ
ਹੁਣ ਘਰ ਬੈਠੇ ਇਲਾਜ

ਵਰ੍ਹੇ 2020 ਵਿੱਚ ਕੋਵਿਡ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਛੋਟੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਗਿਆ ਤਦ ਮੁਫ਼ਤ ਅਤੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਈ-ਸੰਜੀਵਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਟੈਲੀ ਕੰਸਲਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ।

36 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਾਭ ਉਠਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

130 ਸਪੈਸ਼ਲਟੀ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਈ-ਸੰਜੀਵਨੀ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ।

2,32,291 ਹੈਲਥ ਕੇਅਰ ਪ੍ਰੋਵਾਈਡਰਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।

ਡਿਜੀਟਲ ਹੈਲਥ ਮਿਸ਼ਨ

ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਅਧਿਆਏ

ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ 140 ਕਰੋੜ ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਵਿਅਕਤੀ ਤੱਕ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਕਿਸੇ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਤੱਕ ਇਸ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਸੁਲਭ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ 2020 ਵਿੱਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਡਿਜੀਟਲ ਹੈਲਥ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ। ਪਾਇਲਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਡਿਜੀਟਲ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਰੇਕ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਹੈਲਥ ਆਈਡੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਹੈਲਥ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਜਾਂਚ, ਹਰ ਬਿਮਾਰੀ, ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ, ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕਲੀਨਿਕਲ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਮਰੀਜ਼ ਨਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾ ਸ਼ਿਫਟ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ, ਇਹ ਪੋਰਟੇਬਲ ਸੇਵਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਆਭਾ (ਯੂਨਿਕ ਨੰਬਰ) ਦੱਸਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਸ ਦੀ ਹੈਲਥ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਡੇਟਾਬੇਸ ਦੇ ਲਈ ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲਜ਼ ਰਜਿਸਟਰੀ, ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਸਟੋਰੇਜ ਦੇ ਲਈ ਹੈਲਥ ਸੁਵਿਧਾ ਰਜਿਸਟਰੀ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਡਿਜਟਲੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਓਪਨ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਸਪਤਾਲ, ਡਾਕਟਰ, ਲੈਬਸ ਨੂੰ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਹੈਲਥ ਇੰਟਰਫੇਸ ਪਲੈਟਫਾਰਮ ਦੀ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ...

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਆਪਣਾ ਆਭਾ ਕਾਰਡ

ਅਧਿਕਾਰਤ ਵੈੱਬਸਾਈਟ **https://abha.abdm.gov/in/abha/v3/** ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਆਭਾ ਕਾਰਡ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

- ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਨੂੰ 'ਕ੍ਰਿਏਟ ਆਭਾ ਨੰਬਰ' 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਡ੍ਰਾਇਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਔਪਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਜੋ ਵੀ ਵਿਕਲਪ ਤੁਸੀਂ ਸਲੈਕਟ ਕਰੋਗੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਿਓਰਾ ਭਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰ ਨੰਬਰ ਦਰਜ ਕਰੋ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਇੱਕ ਓਟੀਪੀ ਆਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰੋ।
- ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣਾ-ਈ-ਮੇਲ ਦਾ ਪਤਾ ਵੀ ਦਰਜ ਕਰੋ।
- ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੇਜ 'ਤੇ ਆਏ ਔਪਸ਼ਨ ਨੈਕਸਟ ਨੂੰ ਕਲਿੱਕ ਕਰਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧੋ। ਤੁਹਾਡਾ ਆਭਾ ਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਯੂ-ਵਿਨ

ਵੈਕਸੀਨੇਸ਼ਨ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਇਮਿਊਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (ਯੂਆਈਪੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਪਹਿਲ, ਯੂ-ਵਿਨ ਪਲੈਟਫਾਰਮ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਪਲੈਟਫਾਰਮ ਹੈ ਜੋ ਗਰਭਵਤੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਅਤੇ 0 ਤੋਂ 16 ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਵੈਕਸੀਨੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਟ੍ਰੈਕ ਕਰਦਾ ਹੈ।

10.48 ਕਰੋੜ ਲਾਭਾਰਥੀ ਮਈ 2025 ਤੱਕ ਯੂ-ਵਿਨ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਏ ਹਨ।

93.91 ਲੱਖ ਡਿਲੀਵਰੀਆਂ

1.88 ਕਰੋੜ ਵੈਕਸੀਨੇਸ਼ਨ ਸੈਕਸ਼ਨ

41.73 ਕਰੋੜ ਵੈਕਸੀਨ ਖੁਰਾਕਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ

ਫਰਵਰੀ 2024 ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ 37 ਲੱਖ ਆਸ਼ਾ ਵਰਕਰਾਂ, ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਖੇਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੱਡੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲੋਕ ਰਾਜਨੀਤਕ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿੰਗੇ ਨਿਜੀ ਇਲਾਜ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਲੇਕਿਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਤੱਕ ਫੈਲਾਇਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੁਣ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲਾ ਇਲਾਜ ਮਿਲਣਾ ਯਕੀਨੀ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੇ ਬਦਲੀ ਸੂਰਤ

ਸਿਹਤਮੰਦ ਮਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਿਹਤਮੰਦ ਵਿਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਸਿਹਤਮੰਦ ਸਮਾਜ- ਅਨਪੜ੍ਹ ਸਮਾਜ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਆਬਾਦੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤੰਦਰੁਸਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਘਰ ਸੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਸੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰ ਵਾਲੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਕੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਪੱਕਾ ਮਕਾਨ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ, ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ, ਹਰ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਉੱਜਵਲਾ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਮੁਫ਼ਤ ਰਸੋਈ ਗੈਸ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਸਵੱਛਤਾ ਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ 12 ਕਰੋੜ ਪਖਾਨਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋ

ਕੋਵਿਡ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੜਿਆ ਦੇਸ਼

ਵਰ੍ਹੇ 2020 ਵਿੱਚ ਕੋਵਿਡ 19 ਮਹਾਮਾਰੀ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਚੁਣੌਤੀ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਸਗੋਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਨਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਹਾਮਾਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੈਰ ਪਸਾਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਦੇਸ਼ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਹਤ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਆਮੂਲ-ਚੂਲ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਭਾਰਤ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਲੜਿਆ, ਸਗੋਂ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਵੈਕਸੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਵੈਕਸੀਨ ਅਭਿਆਨ ਚਲਾ ਕੇ ਗਲੋਬਲ ਲੀਡਰ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰਿਆ...

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਉਪਲਬਧੀ

220.67

ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੈਕਸੀਨ ਖੁਰਾਕਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਲਤਾਪੂਰਵਕ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ

- 2.50 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡੋਜ਼ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ 17 ਸਤੰਬਰ 2021 ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡੋਜ਼ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ।
- ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੈਕਸੀਨ ਮੈਤ੍ਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ਵ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਿਥਵੀ-ਇੱਕ ਸਿਹਤ ਦੇ ਮੰਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਨੇ 30 ਕਰੋੜ ਡੋਜ਼ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ।

ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਸੁਧਾਰ

ਜਾਂਚ ਲੈਬ

14 ਮਾਰਚ, 2020 | **3,400** ਹੁਣ

ਆਈਸੀਯੂ ਬੈੱਡ

2,168 ਮਾਰਚ, 2020 | **1.45** ਲੱਖ ਨਵੰਬਰ, 2023

ਆਕਸੀਜਨ ਬੈੱਡ

50,583 ਮਾਰਚ, 2020 | **5.5** ਲੱਖ ਨਵੰਬਰ, 2023

ਪੀਪੀਈ ਕਿੱਟ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ। ਮਾਰਚ, 2020 **0** ਹੁਣ ਸਮਰੱਥਾ **4.5 ਲੱਖ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ**

- 1,500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੀਐੱਸਏ ਆਕਸੀਜਨ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਹ ਪਲਾਂਟ ਪੀਐੱਮ ਕੇਅਰਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਲਗਾਏ ਗਏ।
- 36,840 ਟਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਰਲ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ 900 ਆਕਸੀਜਨ ਟ੍ਰੇਨਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਈ ਗਈ।
- 4,176 ਰੇਲਵੇ ਕੋਚਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਆਈਸੋਲੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੁਆਰੰਟੀਨ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਕ੍ਰਾਇਓਜੈਨਿਕ ਆਕਸੀਜਨ ਟੈਂਕਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਉਪਕਰਣਾਂ ਨੂੰ ਏਅਰਲਿਫਟ ਕਰਕੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ।

ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ, ਜਲ ਜੀਵਨ ਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਲਗਭਗ 16 ਕਰੋੜ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਵੱਛ ਜਲ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਲਗਭਗ 60 ਕਰੋੜ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਗ਼ਰੀਬ ਅਤੇ ਨਵੇਂ-ਮੱਧ ਵਰਗ ਨੂੰ ਉੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਸਸਤੀ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਿਤ ਹੈਲਥ ਜਨਰਲ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ 'ਲਾਂਸੇਟ' ਨੇ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੈਲਥ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਸੰਤੋਸ਼ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੇ ਸਿਹਤ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। 'ਲਾਂਸੇਟ' ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਅਧਿਆਏ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਦਰ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੈਂਸਰ ਇਲਾਜ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ 90 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਵਾਧਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਨਵੇਂ ਭਾਰਤ ਨੇ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਕੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਭਾਰਤ ਬਣਾਵਾਂਗੇ, ਜੋ ਸਵੱਛ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਵਸਥ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਵਰਾਜ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ।

ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ- ਸਸਤੀ ਵੀ, ਵਧੀਆ ਵੀ

ਕਈ ਵਾਰ ਇਲਾਜ ਦੇ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਲਿਖੀ ਦਵਾਈ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੈਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੋਰਾਂ ਤੋਂ ਸਸਤੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਮਿਲਣ, ਇਸ ਦੀ ਵੀ ਸੁਵਿਧਾ ਅੱਜ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (ਪੀਐੱਮਬੀਜੇਪੀ) ਨਾਲ ਨਾ

"

ਸਮਾਵੇਸ਼ਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਿਹਤ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਮੂਲ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਸਿਹਤ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਹਤ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਵਿਜ਼ਨ ਮਿਸਾਲੀ, ਸਕੇਲੇਬਲ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਮਾਡਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

-ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਯੋਗ, ਆਯੁਰਵੇਦ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਚਿਕਿਤਸਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਫਿਰ ਦਿਵਾਈ ਗਲੋਬਲ ਮਾਨਤਾ

ਯੋਗ, ਆਯੁਰਵੇਦ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਚਿਕਿਤਸਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਫਿਰ ਤੋਂ ਗਲੋਬਲ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਉਹ ਸੋਚ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ 2014 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਯੁਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਦੇਸ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਆਯੁਰਵੇਦ ਅਤੇ ਯੋਗ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵੀ ਵਧੀ ਹੈ...

7,51,768

ਡਾਕਟਰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹਨ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਆਯੁਸ਼ ਚਿਕਿਤਸਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਸਬੂਤ-ਅਧਾਰਿਤ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਚਿਕਿਤਸਾ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਨੂੰ ਗਲੋਬਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮੋਹਰੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਯੁਸ਼ ਰਿਸਰਚ ਪੋਰਟਲ ਹੁਣ 43,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਧਿਐਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਸਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

- 21 ਜੂਨ 2015 ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਾ ਦਿਵਸ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 11 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਘ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ 21 ਜੂਨ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗ ਦਿਵਸ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ।
- ਪਿਛਲੇ 10 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਖੋਜ-ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਪਿਛਲੇ 60 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।
- ਆਯੁਸ਼ ਖੇਤਰ ਨੇ ਤੇਜ਼ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਬਜ਼ਾਰ ਦਾ ਆਕਾਰ 2014 ਵਿੱਚ 2.85 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 2023 ਵਿੱਚ 23 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਆਯੁਸ਼ ਉਦਯੋਗ 200 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਟੀਚੇ ਵੱਲ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ।
- ਆਯੁਸ਼ ਗ੍ਰਿੱਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਟੀਫਿਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸੀ ਦੇ ਏਕੀਕਰਣ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰ੍ਹੇ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
- ਵਾਈ-ਬ੍ਰੇਕ ਯੋਗ ਜਿਹੇ ਉਮੀਦ ਕੀਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮੁੱਚੇ ਕੰਟੈਂਟ ਨੂੰ ਹੋਸਟ ਕਰਨ ਲਈ ਆਈ ਗੌਟ (iGOT) ਪਲੈਟਫਾਰਮ।
- ਯੋਗ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਡਿਜੀਟਲ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
- ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਜਾਮਨਗਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਗਲੋਬਲ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਚਿਕਿਤਸਾ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਉਪਲਬਧੀ ਹੈ, ਜੋ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਚਿਕਿਤਸਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ 5 ਜਨਵਰੀ 2025 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਰੋਹਿਣੀ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਰਿਸਰਚ ਸੰਸਥਾਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਭਵਨ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ।
- ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਆਯੁਸ਼ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।
- ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਚਿਕਿਤਸਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 10 ਨਵੇਂ ਆਯੁਸ਼ ਸੰਸਥਾਨ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।
- ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 29 ਮਈ 2025 ਨੂੰ 'ਆਯੁਸ਼ ਨਿਵੇਸ਼ ਸਾਰਥੀ' ਪੋਰਟਲ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ। ਇਹ, ਇੱਕ ਸਮਰਪਿਤ, ਨਿਵੇਸ਼ਕ, ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਡਿਜੀਟਲ ਪਲੈਟਫਾਰਮ ਹੈ।

ਸਿਰਫ਼ ਦਵਾਈ 'ਤੇ ਖਰਚ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਦੂਰ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਵੀ ਆਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਆਮ ਜਨਮਾਨਸ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ 12 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਵਾਸੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੋਂ ਦਵਾਈਆਂ ਖਰੀਦ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਉਪਲਬਧ ਦਵਾਈਆਂ ਬਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਤੋਂ 50 ਤੋਂ 90 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਸਸਤੀਆਂ ਹਨ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਕਿਡਨੀ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਜਦੋਂ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਡਾਇਲਿਸਿਸ ਕਰਵਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਵਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਦੂਰ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਖਰਚਾ ਬਹੁਤ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੇਸ ਦੇ 700 ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡੇਢ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡਾਇਲਿਸਿਸ ਸੈਂਟਰ ਖੋਲ੍ਹੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਮੁਫ਼ਤ ਡਾਇਲਿਸਿਸ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਬਣੀ ਸਿਹਤ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਅਧਾਰ

ਪੁਰਾਣੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਹਿਸਾਸ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਆ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ਸੀ... ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ 'ਤੇ ਮੰਨੋ ਬਿਜਲੀ ਗਿਰ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਗ਼ਰੀਬ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਮਾਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਅਸਰ ਘਰ ਦੇ ਹਰ ਮੈਂਬਰ 'ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀ... ਜਦੋਂ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰ, ਜ਼ਮੀਨਾਂ...

ਪੀਐੱਮ ਡਾਇਲਿਸਿਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਾਲ ਹੋਈ 8,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬੱਚਤ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਡਾਇਲਿਸਿਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ 36 ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਰੀਬ 750 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ 1,674 ਕੇਂਦਰਾਂ ‘ਤੇ 11,757 ਹੀਮੋ-ਡਾਇਲਿਸਿਸ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਡਾਇਲਿਸਿਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 3 ਜੂਨ 2025 ਤੱਕ ਕੁੱਲ 27.86 ਲੱਖ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੇ ਡਾਇਲਿਸਿਸ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਹੀਮੋ-ਡਾਇਲਿਸਿਸ ਦੇ ਕੁੱਲ 342.25 ਲੱਖ ਸੈਸ਼ਨ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਡਾਇਲਿਸਿਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ 8,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬੱਚਤ ਹੋਈ ਹੈ।

ਗਹਿਣੇ ਸਭ ਵਿਕ ਜਾਂਦੇ ਸਨ... ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦਾ ਖਰਚ ਸੁਣ ਕੇ ਹੀ ਗ਼ਰੀਬ ਦੀ ਰੂਹ ਕੰਬ ਜਾਂਦੀ ਸੀ.... ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਂ ਸੋਚਦੀ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਵਾਂ ਜਾਂ ਨਾਤੀ-ਪੋਤੇ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ... ਬਜ਼ੁਰਗ ਪਿਤਾ ਸੋਚਦਾ ਸੀ... ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਕਰਾਵਾਂ ਜਾਂ ਘਰ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੇਖਾਂ... ਇਸ ਲਈ ਗ਼ਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵੱਡੇ-ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਬਸ ਇੱਕ ਹੀ ਰਾਹ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ... ਚੁੱਪਚਾਪ ਤਕਲੀਫ ਸਹੋ... ਦਰਦ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰੋ... ਚੁੱਪਚਾਪ ਮੌਤ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰੋ... ਪੈਸੇ ਦੀ ਕਮੀ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਨਾ ਕਰਵਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਉਹ ਬੇਬਸੀ ... ਉਹ ਲਾਚਾਰੀ। ਗ਼ਰੀਬ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਉਸ ਦਰਦ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਸੰਵੇਦਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗ਼ਰੀਬ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ‘ਤੇ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਖਰਚ ਸਰਕਾਰ ਚੁੱਕੇਗੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਜਨਤਕ ਪਲੈਟਫਾਰਮ ਤੋਂ ਕਈ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਵੀ ਹੈ- “ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੀ ਸਿਹਤ ਅਜਿਹੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਈ ਬੋਝ ਨਾ ਬਣੇ। ਆਪਣੇ ਅੰਤਿਮ ਸਾਹ ਤੱਕ ਮੈਂ ਇੱਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਿਊਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।” ਸਿਹਤ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸਿਹਤ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਏਜੰਡੇ ਵਿੱਚ ਸਰਬਉੱਚ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਬਣੀ ਹੈ। ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਧੀ ਹੋਵੇ ਜੋ ਗ਼ਰੀਬ ਤੋਂ ਗ਼ਰੀਬ ਦੀ ਵੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦੀ ਹੋਵੇ। ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੋਵੇ ਜੋ ਗ਼ਰੀਬ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰੇ, ਗ਼ਰੀਬ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਏ, ਬਿਮਾਰੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਤਮ ਇਲਾਜ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਕਰਾਏ। ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਸੁਵਿਧਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਰਫ਼ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰਾਂ ਬਣਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤਦ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਹਰ ਤਰਫ਼ ਤੋਂ ਸਮਾਧਾਨ ਦੇਵੇ, ਕਦਮ-ਕਦਮ ‘ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਬੀਤੇ 11 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ ਸਰਬਉੱਚ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨਾ ਕੰਮ ਪਿਛਲੇ 11 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਓਨਾ ਪਿਛਲੇ 70 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ, ਜਿੰਨੇ ਸਵਸਥ ਹੋਣਗੇ, ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਗਤੀ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਸੋਚ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2017 ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਅੱਜ ਸਿਹਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਲਈ ਗ਼ਰੀਬ ਤੋਂ ਗ਼ਰੀਬ ਨੂੰ ਆਰੋਗਯ ਸੁਵਿਧਾ ਦੇ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਕੇ

11 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਨੇ ਰਚਿਆ ਨਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ

ਰਿਕਾਰਡ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਏਮਸ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਬਣੇ, ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਬੋਝ ਘਟਿਆ, ਸੁਕੂਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਧੀ

ਛੇ ਮੋਰਚਿਆਂ 'ਤੇ ਸਿਹਤ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

- **ਪਹਿਲਾ ਮੋਰਚਾ- ਪ੍ਰੀਵੈਂਟਿਵ ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦਾ।**
- **ਦੂਸਰਾ ਮੋਰਚਾ- ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਹਸਪਤਾਲ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ।**
- **ਤੀਸਰਾ ਮੋਰਚਾ- ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਸਰਚ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਸੰਸਥਾਨ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ।**
- **ਚੌਥਾ ਮੋਰਚਾ- ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਪੈਰਾਮੈਡੀਕਲ ਸਟਾਫ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਵਧਾਉਣ ਦਾ।**
- **ਪੰਜਵਾਂ ਮੋਰਚਾ- ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਸਤੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ, ਸਸਤੇ ਉਪਕਰਣ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ।**
- **ਛੇਵਾਂ ਮੋਰਚਾ- ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦਾ।**

ਸਿਰਫ਼ ਇਲਾਜ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਲੋਕ ਗ਼ਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ ਹਨ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਗ਼ਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਾ ਜਾਣ, ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਸਰਕਾਰ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਮੁਫ਼ਤ ਅਨਾਜ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ 25 ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਗ਼ਰੀਬੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸਿਹਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸਰਵ ਵਿਆਪੀ ਟੀਕਾਕਰਣ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ

ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਪਿਛਲੇ 11 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਟੀਕਾਕਰਣ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਖ਼ਾਤਮੇ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਤਰੱਕੀ ਦੇਖੀ ਹੈ। ਆਦਿਵਾਸੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਨਵਜੰਮੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਸਕੂਲੀ ਬੱਚਿਆਂ ਤੱਕ, ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਨਾ ਛੱਡਣ ਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 2014 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਟੀਕਾਕਰਣ ਦੀ ਘੱਟ ਕਵਰੇਜ, ਟੀਬੀ ਦੀ ਉੱਚ ਦਰ, ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਮੀਜ਼ਲਸ (ਖਸਰਾ), ਰੁਬੇਲਾ ਅਤੇ ਮਲੇਰੀਆ ਜਿਹੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪ੍ਰਕੋਪ ਜਿਹੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਸਨ। ਅੱਜ 2025 ਆਉਂਦੇ-ਆਉਂਦੇ ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਬਦਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਅਕਾਂਖੀ ਅਤੇ ਸਫਲ ਸਿਹਤ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦਾ ਜਨ-ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਗਵਰਨੈਂਸ ਮਾਡਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ, ਸਮਰਪਣ ਅਤੇ ਸਭ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਸਪਸ਼ਟ ਝਲਕਦੀ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ, ਪਹਿਲਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਬੱਚੇ ਜੀਵਨ ਰੱਖਿਅਕ ਵੈਕਸੀਨਾਂ ਤੋਂ ਵੰਚਿਤ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ 2014 ਵਿੱਚ ਮਿਸ਼ਨ ਇੰਦਰਧਨੁਸ਼ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਵੈਕਸੀਨੇਸ਼ਨ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਲਈ ਅਕਤੂਬਰ 2024 ਵਿੱਚ ਯੂ-ਵਿਨ ਪੋਰਟਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹੁਣ ਵੈਕਸੀਨੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਡਿਜੀਟਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਾਈਵ ਡੈਸ਼ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਐੱਸਐੱਮਐੱਸ ਅਲਰਟ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਹੁਣ ਵੈਕਸੀਨ ਗੁੰਮ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਘੱਟ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਆਧਾਰ ਨੇ ਪਹਿਚਾਣ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਭ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲਾ ਬਣਾਇਆ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਯੂ-ਵਿਨ ਪੋਰਟਲ ਵੈਕਸੀਨੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਸਾਨ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਯੁਸ਼ ਨੂੰ ਗਲੋਬਲ ਆਯਾਮ

ਭਾਰਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਆਯੁਰਵੇਦ ਅਤੇ ਯੋਗ ਜਿਹੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਚਿਕਿਤਸਾ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸੱਭਿਅਤਾ ਅਤੇ ਗਹਿਰੀ ਗਿਆਨ-ਪਰੰਪਰਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ, ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੱਕ ਇਸ ਕੀਮਤੀ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੀਮਤੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੁਰਾਣਾ ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਵਾਇਤੀ ਚਿਕਿਤਸਾ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਮਾਣ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ

ਕੀਤਾ। ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਪਲ 11 ਦਸੰਬਰ, 2014 ਨੂੰ ਆਇਆ, ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਹਾਸਭਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚ ਦਿੱਤਾ- ਇਸ ਦਿਨ 177 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ 21 ਜੂਨ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗ ਦਿਵਸ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਯੋਗ ਦੀ ਗਲੋਬਲ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਉਸ ਪਲ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸੀ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ।

ਇੱਕ ਧਰਤੀ - ਇੱਕ ਸਿਹਤ ਦਾ ਗਲੋਬਲ ਮਿਸ਼ਨ

ਸਿਹਤ ਸਾਡੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਥੰਮ੍ਹ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ- ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ, ਲਗਭਗ 60 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਸਿਹਤ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤੀਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। "ਇੱਕ ਧਰਤੀ, ਇੱਕ ਸਿਹਤ" ਦਾ ਭਾਰਤ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ, ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਗਲੋਬਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਕੋਵਿਡ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਵੈਕਸੀਨਾਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈਆਂ। "ਆਰੋਗਯ ਮੈਤ੍ਰੀ" ਪਹਿਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਰਤ ਨੇ ਅਫਰੀਕਾ ਨੂੰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ, ਹਸਪਤਾਲ, ਉਪਕਰਣ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਹਿਯੋਗ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਉੱਨਤ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਲਈ ਨਾਮੀਬੀਆ ਨੂੰ ਭਾਭਾਟ੍ਰੌਨ ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਿਤ ਇਸ ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 15 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਸ਼ੀਨ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਪੰਜ ਲੱਖ ਗੰਭੀਰ ਕੈਂਸਰ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ, ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਟੀਚੇ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਹਤ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਅਧਿਐਨ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਿਹਤਰ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਵੀ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਜੀਡੀਪੀ ਵਿੱਚ 4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਅੱਠਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਦ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲਾ ਨਾ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨਾਲ ਭਰੇ ਵੱਡੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਹਿਜਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅੱਜ ਸੰਕਲਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗ਼ਰੀਬ ਅਤੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਨੂੰ ਮਹਿੰਗੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਬੋਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਇਸੇ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਦਲਾਅ ਉਸ ਆਸ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਕਿਸੇ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਨਾ ਬਣੇ। ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਨੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਹੈਲਥ ਕੇਅਰ ਦਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਗਲੋਬਲ ਮਾਡਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਖੁਦ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ- **ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਵ:।** ▪

2014 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਇੱਕ ਅਣਗੌਲਿਆ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਅੱਜ, ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਅਮੀਰ ਹੋਵੋ ਜਾਂ ਗ਼ਰੀਬ, ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਵੋ, ਜਾਂ ਮੈਟ੍ਰੋ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ, ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋ ਜੋ ਕੁਆਲਿਟੀ ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਭਾਰਤ ਹੈ ਜੋ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ 'ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ' ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਹੈ।

- ਜੇ. ਪੀ. ਨੱਡਾ,
ਕੇਂਦਰੀ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ

ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਮਹਾਤਮਯ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼

ਗਯਾਜੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਨਾਤਨ ਆਸਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਤਾਂ ਅਧਿਆਤਮਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਜੀਵੰਤ ਉਦਾਹਰਣ ਵੀ ਹੈ। ਭਗਵਾਨ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੇ ਵਰਦਾਨ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਮੋਕਸ਼ ਦੀ ਧਰਤੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਭਗਵਾਨ ਬੁੱਧ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਦਾ ਬੋਧ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਬੋਧ ਗਯਾ... ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਭੂਮੀ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ 22 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਗਯਾਜੀ ਤੋਂ ਬਿਹਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ 12 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀਆਂ ਸੌਗਾਤਾਂ...

ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਅੱਜ ਨਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਮੂਲ-ਮੰਤਰ ਬਣਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਆਧੁਨਿਕ ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਇਸ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ। ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਪਥ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਇਸ ਯੁੱਗ ਗਾਥਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਅਧਿਆਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਗਯਾਜੀ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਇਸ ਪਾਵਨ ਧਰਤੀ 'ਤੇ 12 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਊਰਜਾ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਮਿਲੇਗੀ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਅਵਸਰ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ। ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲਈ ਵਿਕਸਿਤ ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਜ਼ਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਬੀਤੇ 11 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਏ ਬਦਲਾਵਾਂ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। **ਪੜ੍ਹੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੇ ਸੰਬੋਧਨ ਦੀਆਂ 5 ਵੱਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ...**

1. ਸੁਵਿਧਾ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ

ਪਿਛਲੇ 11 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ 4 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਘਰ ਬਣਾ ਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ 38 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਵਾਸ ਬਣਾਏ ਗਏ। ਗਯਾਜੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਵੀ 2 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੱਕਾ ਘਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਗ਼ਰੀਬ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ, ਟਾਇਲਟ ਅਤੇ ਗੈਸ ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਯਾਨੀ ਗ਼ਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਵਿਧਾ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਜਿਉਣ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਮਿਲੀ ਹੈ।

2. ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਸਾਕਾਰ

ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਵਿੱਚ ਕਾਇਰਾਨਾ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਧੂਬਨੀ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਚੰਦ੍ਰਗੁਪਤ ਮੌਰਿਆ ਅਤੇ ਚਾਣਕਯ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ-ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਬਿਹਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਢਾਲ ਬਣ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪਹਿਲਗਾਮ ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਸਾਡੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮ ਪੁੱਛ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਮੈਂ ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਸੀ। ਅੱਜ ਦੁਨੀਆ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹੈ, ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਉਹ ਸੰਕਲਪ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਲਕੀਰ ਖਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

3. ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਹੁਣ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 2014 ਤੋਂ ਬਤੌਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਸੇਵਾਕਾਲ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਦਾਗ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ।

4. ਹੁਣ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਬਿਹਾਰ

ਕਦੇ ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ ਅਤੇ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰੀ ਦੇ ਚਲਦੇ ਪਲਾਇਨ ਦਾ ਦੰਸ਼ ਝੇਲਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਹੁਣ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਚਲ ਰਹੇ ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਬਲੂਪ੍ਰਿੰਟ ਰੱਖ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣਾ ਸਮਾਂ ਯਾਦ ਦਿਵਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪਲੈਟਫਾਰਮ ਤੋਂ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੜਣ ਨਹੀਂ ਦਿਆਂਗੇ। ਅਜਿਹੇ ਅਭਿਆਨਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸਰਕਾਰ ਹੁਣ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸਮਾਧਾਨ ਖੋਜੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਬੇਟੇ-ਬੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਹੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲੇ, ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮਿਲੇ, ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀ ਉਹ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰ ਸਕਣ, ਇਸੇ ਸੋਚ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਹਰੇਕ ਜਨ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਤੋਂ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਸਖ਼ਤ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ-ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਆਉਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਜੇਲ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ 31ਵੇਂ ਦਿਨ ਕੁਰਸੀ ਛੱਡਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਛੋਟੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ 50 ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸਸਪੈਂਡ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਮੰਤਰੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਵੀ ਸੱਤਾ ਦਾ ਸੁਖ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?

5. ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਯਾਨੀ ਡੈਮੋਗ੍ਰਾਫਿਕ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਖਤਰਾ ਬਿਹਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਘੁਸਪੈਠੀਆਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਸੰਖਿਆ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਡੈਮੋਗ੍ਰਾਫੀ ਬਦਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਐੱਨਡੀਏ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਘੁਸਪੈਠੀਆਂ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਆਂਗੇ। ਘੁਸਪੈਠੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਨਹੀਂ ਖੋਹਣ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਉਸ 'ਤੇ ਘੁਸਪੈਠੀਆਂ ਨੂੰ ਡਾਕਾ ਨਹੀਂ ਮਾਰਨ ਦਿਆਂਗੇ। ਇਸ ਖਤਰੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਲਈ ਮੈਂ ਡੈਮੋਗ੍ਰਾਫੀ ਮਿਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਇਹ ਮਿਸ਼ਨ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗਾ, ਅਸੀਂ ਹਰ ਘੁਸਪੈਠੀਏ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਕੇ ਹੀ ਰਹਾਂਗੇ।

ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਸਮ੍ਰਿੱਧੀ ਦਾ ਮਹਾਸੇਤੂ: ਔਂਟਾ ਸਿਮਰਿਆ ਪੁਲ ਸਮੇਤ ਕਈ ਸੌਗਾਤਾਂ

1,870 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣਿਆ

8.15 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬਾ ਬ੍ਰਿਜ ਹੈ।

- ਮੋਕਾਮਾ ਦੇ ਔਂਟਾ ਅਤੇ ਬੇਗੁਸਰਾਏ ਦੇ ਮਿਸਰੀਆ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਨਵੇਂ ਪੁਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਮਧੁਬਨੀ, ਸੁਪੌਲ, ਅਰਰੀਆ, ਬੇਗੁਸਰਾਏ ਨੂੰ ਦੱਖਣੀ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਸ਼ੇਖਪੁਰਾ, ਨਵਾਦਾ, ਲਖੀਸਰਾਏ ਨਾਲ ਬਿਹਤਰ ਰੋਡ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਗੰਗਾ ਨਦੀ 'ਤੇ 1.86 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬਾ 6 ਲੇਨ ਵਾਲਾ ਪੁਲ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
- ਪੁਰਾਣੇ ਜਰਜਰ (ਖਸਤਾ) ਰਾਜੇਂਦਰ ਪੁਲ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ 100 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਵਧ ਗਈ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਦੂਰੀ ਸਿਰਫ਼ 8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਵਿੱਚ ਸੰਭਵ। ਜਾਮ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਬਰੌਨੀ ਥਰਮਲ ਪਲਾਂਟ, ਰਿਫਾਇਨਰੀ, ਸੁਧਾ ਡੇਅਰੀ ਸਮੇਤ ਸਥਾਨਕ ਉਦਯੋਗਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ

- ਗਯਾਜੀ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦਰਮਿਆਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਾਰਤ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸ ਅਤੇ ਵੈਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਕੋਡਰਮਾ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਬੌਧ ਸਰਕਿਟ ਟ੍ਰੇਨ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਆਧੁਨਿਕ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ, ਆਰਾਮ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਪਟਲ 'ਤੇ ਮਿਲੇਗੀ ਨਵੀਂ ਪਹਿਚਾਣ।
- ਬਕਸਰ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 6,900 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ 1,320 ਮੈਗਾਵਾਟ ਦੇ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚੋਂ 660 ਮੈਗਾਵਾਟ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਪਹਿਲੇ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਅਵਸਰ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ, ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ ਗਤੀ
- ਮੁਜ਼ਫਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਹੋਮੀ ਭਾਭਾ ਕੈਂਸਰ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ। ਇੱਥੇ ਉਨੱਤ ਓਨਕੋਲੋਜੀ ਓਪੀਡੀ, ਆਈਪੀਡੀ ਵਾਰਡ, ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਥਿਏਟਰ, ਆਧੁਨਿਕ ਲੈਬਸ, ਬਲੱਡ ਬੈਂਕ ਅਤੇ 24 ਬੈੱਡਾਂ ਵਾਲਾ ਆਈਸੀਯੂ ਅਤੇ ਐੱਚਡੀਯੂ ਸ਼ਾਮਲ
- ਅਤਿਆਧੁਨਿਕ ਸੁਵਿਧਾ ਵਾਲਾ ਇਹ ਹਸਪਤਾਲ ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਆਸ਼ਾ ਦੀ ਨਵੀਂ ਕਿਰਨ ਬਣੇਗਾ। ਹੇਠਲੇ ਅਤੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਵੱਡਾ ਸਹਾਰਾ ਬਣੇਗਾ

ਪੀਐੱਮ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ 1,600 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਮਕਾਨ

ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ	ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ
4,260	12,000

ਲਾਭਾਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਵਾਇਆ

5 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲਾਭਾਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਚਾਬੀ ਸੌਂਪੀ।

ਜਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ

ਨਮਾਮਿ ਗੰਗੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁੰਗੇਰ ਵਿੱਚ ਐੱਸਟੀਪੀ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਨੈੱਟਵਰਕ ਯੋਜਨਾ, ਔਰੰਗਾਬਾਦ, ਬੋਧਗਯਾ ਅਤੇ ਜਹਾਨਾਬਾਦ ਨੂੰ ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਸੌਗਾਤ ਮਿਲੀ

- ਐੱਨਐੱਚ 31 ਬਖਤਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਮੋਕਾਮਾ ਤੱਕ ਚਾਰ ਲੇਨ ਰੋਡ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਇਹ ਨਵਾਂ ਭਾਰਤ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਅੱਜ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਆਧੁਨਿਕ ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਰੋਜ਼ ਨਵੇਂ ਪੈਮਾਨੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਯੋਦਯ ਦੀ ਸੋਚ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ਼ਰੀਬਾਂ, ਮਹਿਲਾਵਾਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਮਾਣ ਦੇ ਨਾਲ ਜੀਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿਵਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਨਵ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਢੁੱਕਵੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਟੀਚਾ ਹੈ। ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਇਸੇ ਵਿਜ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਜ ਬਿਹਾਰ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ ਦੇਣ ਦੀ ਰਾਹ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ■

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇਖਣ ਲਈ QR ਕੋਡ ਸਕੈਨ ਕਰੋ।

ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ ਦੀ ਗਤੀ ਵਧਾਉਂਦਾ ਗੁਜਰਾਤ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਧੁਰੀ ਬਣਦਾ ਗੁਜਰਾਤ ਬੀਤੇ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ, ਉਦਯੋਗ ਅਨੁਕੂਲ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਲੌਜਿਸਟਿਕਸ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੇ ਚਲਦੇ ਦੇਸੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦੀਦਾ ਮੰਜ਼ਿਲ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਕੁਝ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵੱਡੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ, ਰਿਨਿਊਏਬਲ ਐਨਰਜੀ ਅਤੇ ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਬਾਪੂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ 5,400 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਉਦਘਾਟਨ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ...

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਪਿੰਡਾਂ, ਗ਼ਰੀਬਾਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੀ ਪੀੜ੍ਹਾ ਉਹ ਹੀ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਖੁਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਤਪ ਕੇ ਰਸਤਾ ਬਣਾਇਆ ਹੋਵੇ। ਵਡਨਗਰ ਜਿਹੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਕਸਬੇ ਤੋਂ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਤੀਤ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼

ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਈ ਅਨੁਭਵ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਵਰ੍ਹੇ 2001 ਵਿੱਚ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਭੂਚਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਤੌਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚਰਮਰਾਈ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਗੁਜਰਾਤ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕੇ ਠੋਸ ਕਦਮ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹਨ। ਗੁਜਰਾਤ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਵਿਜ਼ਨ ਦੀ ਇਹ ਝਲਕ 25 ਅਤੇ 26 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਗਈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਇਹ ਸੰਜੋਗ ਬਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜੋ ਸਿਖਾਇਆ, ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ 5,400 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੇਲਵੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ 1,400 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਸ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਹੀ, ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਹੰਸਲਪੁਰ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰੀਨ ਮੋਬਿਲਿਟੀ ਪਹਿਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਜ਼ੁਕੀ ਦੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਹੋਈ ਪਹਿਲੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਕਾਰ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਟੀਡੀਐੱਸਜੀ ਲਿਥੀਅਮ-ਆਯਨ ਬੈਟਰੀ ਪਲਾਂਟ ਵਿੱਚ ਹਾਈਬ੍ਰਿਡ ਬੈਟਰੀ ਇਲਕਟ੍ਰੋਡ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ।

ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਇਸ ਰਾਜ ਦੇ ਕੋਲ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਤਾਣਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ, ਲੇਕਿਨ ਹੁਣ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦਾਹੋਦ ਰੇਲ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਤਾਕਤਵਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਲੋਕੋਮੋਟਿਵ ਇੰਜਣ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਟ੍ਰੋ ਕੋਚ ਦੂਸਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਐਕਸਪੋਰਟ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਅਤੇ ਕਾਰ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਪਾਰਟਸ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਐਕਸਪੋਰਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਵਡੋਦਰਾ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਏਅਰਕ੍ਰਾਫਟ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੌਰ, ਵਿੰਡ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਵੱਡੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਹੈ। ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਵ੍ਹੀਕਲ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਦਾ ਵੀ ਗੁਜਰਾਤ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸੈਂਟਰ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਟੈਚੂ ਆਫ਼ ਯੂਨਿਟੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਕੇਵੜੀਆ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸਰਦਾਰ ਵੱਲਭਭਾਈ ਪਟੇਲ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਮਾਰਕ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਸਾਬਰਮਤੀ ਨਦੀ, ਜੋ ਇੱਕ ਸੁੱਕਾ ਨਾਲਾ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀ ਸੀ ਹੁਣ ਸਾਬਰਮਤੀ ਰੀਵਰ ਫਰੰਟ ਇਸ ਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਗੌਰਵਮਈ ਗਾਥਾ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਧਰਤੀ ਦੋ ਮੋਹਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਚੱਕਰਧਾਰੀ ਮੋਹਨ ਯਾਨੀ ਦਵਾਰਕਾਧੀਸ਼ ਸ਼੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ, ਚਰਖਾਧਾਰੀ ਮੋਹਨ ਯਾਨੀ ਸਾਬਰਮਤੀ ਦੇ ਸੰਤ, ਰਾਸ਼ਟਰ ਪਿਤਾ

ਬਾਪੂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਫਿਰ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੋਲੇ- ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਹੀ ਖਰੀਦੋ

ਨਵਰਾਤ੍ਰੇ, ਦੁਸਹਿਰਾ, ਧਨਤੇਰਸ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਕੀਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੰਤਰ ਬਣਾ ਲਓ... ਅਸੀਂ ਜੋ ਵੀ ਖਰੀਦਾਂਗੇ, ਉਹ ਮੇਡ ਇਨ ਇੰਡੀਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਤੈਅ ਕਰ ਲਓ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਲ ਨਹੀਂ ਵੇਚਾਂਗੇ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਨਾਲ ਬੋਰਡ ਲਗਾਓ ਕਿ ਮੇਰੇ ਇੱਥੇ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਵਿਕਦਾ ਹੈ।

ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ 'ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ, ਬੇਟੀ ਪੜ੍ਹਾਓ' ਦੀ ਨੀਂਹ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਸਰਦਾਰਧਾਮ ਗਰਲਜ਼ ਹੌਸਟਲ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਫੇਜ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਉਸ ਉਪਲਬਧੀ ਨੂੰ ਵੀ ਯਾਦ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਅੱਗੇ ਚਲ ਕੇ ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ-ਬੇਟੀ ਪੜ੍ਹਾਓ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਨੀਂਹ ਬਣੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਨਾ ਭੇਜਣਾ, ਡ੍ਰੌਪਆਊਟ ਰੇਸ਼ੋ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣ ਜਿਹੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਸਨ। ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਤਮਾਮ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਕਲੰਕ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਅੰਦੋਲਨ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ। ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਉਪਾਸਕ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਬੇਟੀ-ਬੇਟਾ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਜਿਹੀ ਮੁਹਿੰਮ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤੀ। ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਬੀਜਿਆ ਇਹ ਬੀਜ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ-ਬੇਟੀ ਪੜ੍ਹਾਓ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਨ ਅੰਦੋਲਨ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।

ਮੇਕ ਇਨ ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਅਧਿਆਏ...

ਹੁਣ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਤੋਂ ਹੋਵੇਗਾ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਵ੍ਹੀਕਲ ਦਾ ਨਿਰਯਾਤ

ਮੇਕ ਇਨ ਇੰਡੀਆ, ਮੇਕ ਫਾਰ ਦ ਵਰਲਡ ਦੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ 26 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਅਧਿਆਏ ਜੁੜਿਆ, ਜਦੋਂ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਹੰਸਲਪੁਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਸੁਜ਼ੁਕੀ ਦੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਹੋਈ ਪਹਿਲੀ ਬੈਟਰੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਵ੍ਹੀਕਲ ਈ-ਵਿਟਾਰਾ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿਖਾਈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਯਾਤ ਯੂਰੋਪ ਅਤੇ ਜਾਪਾਨ ਜਿਹੇ ਉੱਨਤ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਸਮੇਤ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਉਪਲਬਧੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਭਾਰਤ ਹੁਣ ਸੁਜ਼ੁਕੀ ਦੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਗਲੋਬਲ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਨੀਂਹ 2012 ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਹੀ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੋਲ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ, ਜਨਸੰਖਿਆ ਦਾ ਲਾਭ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਕਾਰਜਬਲ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਭੰਡਾਰ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ। ਸੁਜ਼ੁਕੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਉਤਪਾਦਿਤ ਵਾਹਨ ਜਾਪਾਨ ਨੂੰ ਨਿਰਯਾਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤ-ਜਾਪਾਨ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਗਲੋਬਲ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਧਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇਖਣ ਦੇ ਲਈ **QR** ਕੋਡ ਸਕੈਨ ਕਰੋ।

- ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਟੀਡੀਐੱਸਜੀ ਲਿਥੀਅਮ- ਆਯਨ ਬੈਟਰੀ ਪਲਾਂਟ ਵਿੱਚ ਹਾਈਬ੍ਰਿਡ ਬੈਟਰੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਬੈਟਰੀ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਦਾ ਵੀ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ।
- ਇਹ ਤੋਸ਼ੀਬਾ, ਡੈਂਸੋ ਅਤੇ ਸੁਜ਼ੁਕੀ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮ ਹੈ।
- ਬੈਟਰੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਵ੍ਹੀਕਲ ਦੇ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਕ੍ਰਿਟੀਕਲ ਪਾਰਟ ਹੈ।
- ਕੁਝ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੈਟਰੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੰਪੋਰਟ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਈਵੀ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਵੀ ਕਰੇ।
- ਇਸੇ ਵਿਜ਼ਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ 2017 ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਟੀਡੀਐੱਸਜੀ ਬੈਟਰੀ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੁਣ 3 ਜਾਪਾਨੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਮਿਲ ਕੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੈੱਲ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰ ਕਰਨਗੀਆਂ।
- ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੈਟਰੀ ਸੈੱਲ ਦੇ ਇਲਕਟ੍ਰੋਡ ਵੀ ਲੋਕਲ ਲੈਵਲ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਹੋਣਗੇ।
- ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਤਮਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਹਾਈਬ੍ਰਿਡ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਵ੍ਹੀਕਲਸ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਗਤੀ ਆਵੇਗੀ।

ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸੁਦਰਸ਼ਨ-ਚੱਕਰਧਾਰੀ ਮੋਹਨ ਨੇ ਸਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਸ਼ੌਰਯ ਅਤੇ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਚੱਕਰਧਾਰੀ ਮੋਹਨ ਦੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਕਰਧਾਰੀ ਮੋਹਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਮ੍ਰਿੱਧੀ ਦਾ ਰਸਤਾ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਸੁਆਰਥ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਦੌਰ ਹੈ, ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਲਘੂ ਉੱਦਮੀਆਂ, ਛੋਟੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ-ਪਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵੇਗੀ। ਭਾਵੇਂ ਦਬਾਅ ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਆਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਵਧਾਉਂਦੇ ਜਾਵਾਂਗੇ। ■

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇਖਣ ਦੇ ਲਈ **QR** ਕੋਡ ਸਕੈਨ ਕਰੋ।

ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਮੈਟ੍ਰੋ ਦੀ ਨਵੀਂ ਰਫ਼ਤਾਰ

ਪੱਛਮ ਬੰਗਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਗਾਥਾ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਭਰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਮ੍ਰਿੱਧ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਨੀਂਹ ਵੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ 'ਪੂਰਵੋਦਯ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਉਦੈ ' ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਵਿੱਚ 'ਵਿਕਸਿਤ ਬੰਗਾਲ' ਦਾ ਵਿਜ਼ਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸੇ ਵਿਜ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਬੀਤੇ 11 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੱਛਮ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ – ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ 'ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 22 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਦਮ ਹੋਰ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਮੈਟ੍ਰੋ ਰੇਲ ਦੇ ਤਿੰਨ ਨਵੇਂ ਸੈਕਸ਼ਨ ਸਮੇਤ ਦਿੱਤੀਆਂ 52,00 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਸੌਗਾਤਾਂ...

ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਵਾਲੇ ਪਲੈਟਫਾਰਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੂਰਤ ਅਤੇ ਭੋਪਾਲ ਦੀਆਂ ਉੱਭਰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਰੇਲ ਲਾਈਨਾਂ ਤੱਕ, ਮੈਟ੍ਰੋ ਚੁੱਪਚਾਪ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਤਾਣਾ-ਬਾਣਾ ਬੁਣ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੇਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਸਵੱਛ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਉਹ ਜੀਵਨ ਰੇਖਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਤੀ ਪੱਥ 'ਤੇ ਅਗ੍ਰਸਰ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਜਨਤਕ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਬਣਾਉਣ ਵੱਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੈਟ੍ਰੋ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਚਾਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੱਛਮ ਬੰਗਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਮੈਟ੍ਰੋ ਦੇ 3 ਨਵੇਂ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੌਗਾਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। 7 ਨਵੇਂ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੰਬਾਈ 13.61 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਹਾਵੜਾ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇੱਕ ਸਬਵੇਅ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 6 ਲੇਨ ਐਲੀਵੇਟਿਡ ਕੋਨਾ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸਵੇਅ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਵੀ ਰੱਖਿਆ।

ਆਧੁਨਿਕ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮ ਬੰਗਾਲ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਰ੍ਹੇ 2030 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਤੀਸਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਇਕੌਨਮੀ ਬਣਨ ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੋਲਕਾਤਾ ਜਿਹੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਮੈਟ੍ਰੋ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਅਤੇ ਹਾਈਵੇਅ ਦੀ ਨੀਂਹ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਯੋਜਨ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦਾ ਭਾਰਤ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਾਇਆਕਲਪ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਮਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦਾ

ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਗੁਣਾ ਸਪੀਡ ਨਾਲ ਵਧਿਆ ਮੈਟ੍ਰੋ ਕੌਰੀਡੋਰ

ਰੇਲ-ਹਾਈਵੇਅ ਨੂੰ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਗਤੀ

ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ ਮੈਟ੍ਰੋ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 1972 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, 1984 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ 3.4 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ। ਓਦੋਂ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 70 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਮੈਟ੍ਰੋ ਰੇਲ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਵਰ੍ਹੇ 2027 ਤੱਕ 130 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਮੈਟ੍ਰੋ ਨੈੱਟਵਰਕ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

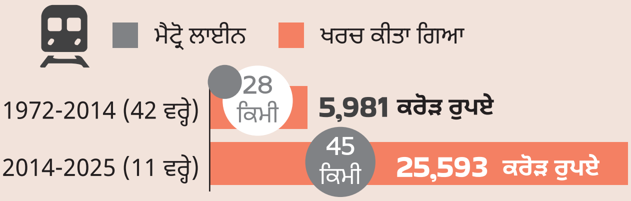

- ਬੀਤੇ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਲਗਭਗ 68 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ 4,400 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ 42 ਰੇਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 1702 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਚਾਲੂ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।
- ਪੱਛਮ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ ਦੇ 286 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ 34 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਲਗਭਗ 10,900 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਆਵੇਗੀ।

ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੰਝ ਵਧੀ ਰੋਡ, ਰੇਲਵੇ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ

ਸੈਕਟਰ	ਹੁਣ,... 2025-26	ਤਦ... 2013-14
ਮੈਟ੍ਰੋ	1,050 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬਾਈ	5 ਸ਼ਹਿਰ 248 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬਾਈ
ਮੈਟ੍ਰੋ ਨਿਰਮਾਣ	6 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਮਹੀਨਾਵਾਰ	680 ਮੀਟਰ ਮਹੀਨਾਵਰ
ਮੈਟ੍ਰੋ ਯਾਤਰੀ	1.12 ਕਰੋੜ ਰੋਜ਼ਾਨਾ	28 ਲੱਖ ਰੋਜ਼ਾਨਾ
ਰੇਲ ਲਾਈਨ ਬਿਜਲੀਕਰਣ	40 ਹਜ਼ਾਰ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ	20 ਹਜ਼ਾਰ ਕਿਲੋਮੀਟਰ
ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ	160	74
ਜਲ ਮਾਰਗ	30	3

ਆਧੁਨਿਕ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਨੂੰ ਲਾਈਫ ਲਾਈਨ

- ਕੋਲਕਾਤਾ ਮੈਟ੍ਰੋ ਨੂੰ ਮਿਲੇ 3 ਨਵੇਂ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਐਸਪੇਲਨੇਡ-ਸਿਆਲਦਾਹ ਦਰਮਿਆਨ 2.45 ਕਿਲੋਮੀਟਰ, ਨੋਆਪਾਰਾ ਨੂੰ ਜੈ ਹਿੰਦ ਵਿਮਾਨਬੰਦਰ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਾਲੇ 6.77 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਅਤੇ ਰੂਬੀ-ਬੇਲੇਘਾਟਾ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ 4.39 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
- ਨੋਆਪਾਡਾ-ਜੈ ਹਿੰਦ ਵਿਮਾਨਬੰਦਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਨੇਤਾਜੀ ਸੁਭਾਸ਼ਚੰਦ੍ਰ ਬੋਸ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਿੱਧੇ ਮੈਟ੍ਰੋ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਕਨੈਕਟ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਹੁਣ ਮੈਟ੍ਰੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇਗੀ, ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸੜਕ ਮਾਰਗ ਤੋਂ ਜਾਣ ਵਿੱਚ 45 ਮਿੰਟ ਤੋਂ 1 ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਸੀ।
- 1,200 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣਨ ਵਾਲਾ 72 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬਾ ਛੇ-ਲੇਨ ਐਲੀਵੇਟਿਡ ਕੋਨਾ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸਵੇਅ ਹਾਵੜਾ, ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਇਲਾਕਿਆਂ ਅਤੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਦਰਮਿਆਨ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਵਧਾਏਗਾ।

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਸਾਧਨਾਂ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਹੱਕ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਜਨਸੰਖਿਆ ਚੁਣੌਤੀ ਅਤੇ ਘੁਸਪੈਠੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਸੰਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਘੁਸਪੈਠੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੋਲ ਤਾਂ ਸੰਸਾਧਨ ਸੀਮਿਤ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਜੋ ਘੁਸਪੈਠੀਏ ਸਾਡੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਖੋਹ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਸਾਡੀਆਂ ਭੈਣਾਂ-ਬੇਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਘੁਸਪੈਠੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿਆਂਗੇ।

ਤੀਸਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮੈਟ੍ਰੋ ਨੈੱਟਵਰਕ ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰੇਲ ਤੋਂ ਰੋਡ ਤੱਕ, ਮੈਟ੍ਰੋ ਤੋਂ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੱਕ ਮਾਡਰਨ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਫੈਸਿਲੀਟੀਜ਼ ਡਿਵੈਲਪ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਕਨੈਕਟ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੱਛਮ ਬੰਗਾਲ ਹੁਣ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਰੇਲਵੇ ਦਾ 100 ਫੀਸਦੀ ਬਿਜਲੀਕਰਣ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੁਰੂਲੀਆ ਤੋਂ ਹਾਵੜਾ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਮੈਮੂ ਟ੍ਰੇਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੱਛਮ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਟਸ 'ਤੇ 9 ਵੰਦੇ ਭਾਰਤ ਟ੍ਰੇਨਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਨਾਲ 2 ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਾਰਤ ਟ੍ਰੇਨਾਂ ਵੀ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੱਛਮ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਵਧੇਗੀ, ਤਦ ਤੱਕ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਸਫ਼ਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਪਾਵੇਗੀ। "ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਬਾਂਗਲਾਰਉਦੋਏਤਬੇਈ, ਵਿਕੋਸ਼ੀਤੋ ਭਾਰੋਤੇਰ ਜਾਏ!" ਇਸ ਲਈ ਬੀਤੇ 11 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ■

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇਖਣ ਦੇ ਲਈ QR ਕੋਡ ਸਕੈਨ ਕਰੋ।

ਵਿਕਸਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਅਧਾਰ ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ

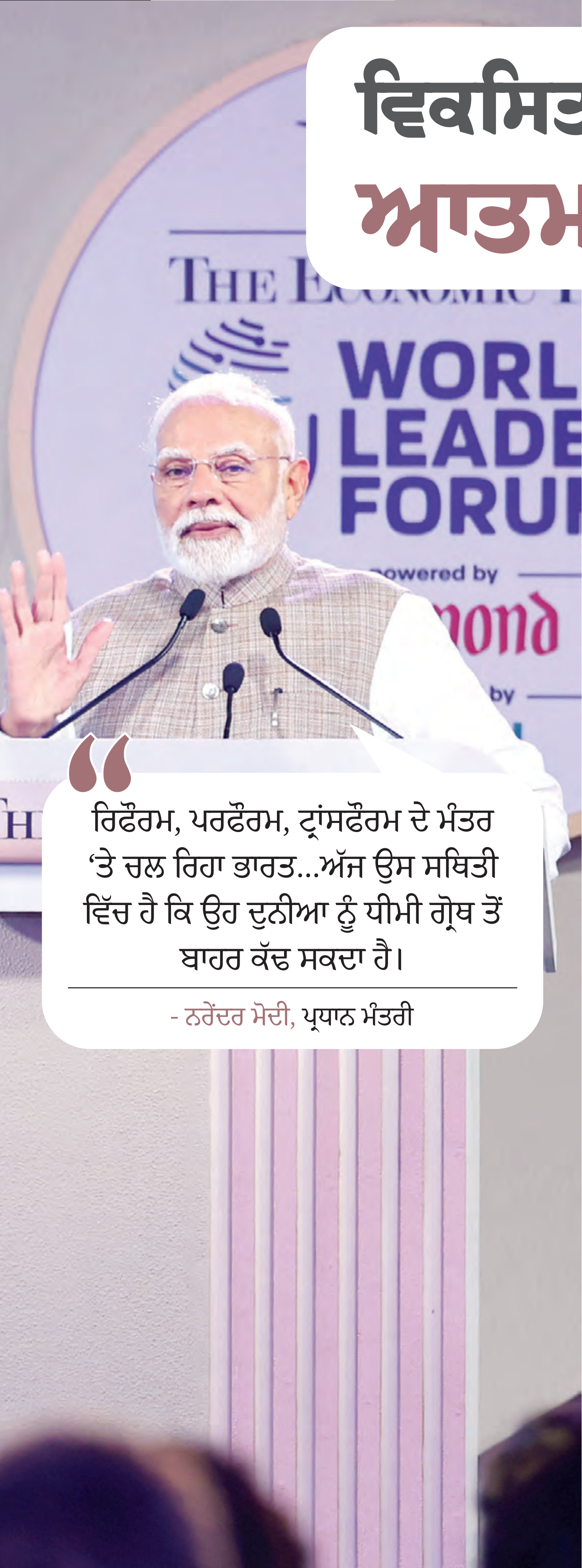

"ਰਿਫੌਰਮ, ਪਰਫੌਰਮ, ਟ੍ਰਾਂਸਫੌਰਮ ਦੇ ਮੰਤਰ 'ਤੇ ਚਲ ਰਿਹਾ ਭਾਰਤ...ਅੱਜ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਧੀਮੀ ਗ੍ਰੋਥ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਸਕਦਾ ਹੈ।

- ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਗਲੋਬਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅੱਜ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਧਾਰ ਥੰਮ੍ਹ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਤਰਫ਼ ਜਿੱਥੇ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਫੈਲੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਤੇਜ਼ ਗਤੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਹਿਰ ਵੀ ਨੇੜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਗਲੋਬਲ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ 20% ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਜਤਾ ਰਹੇ ਹਨ। 23 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਇਕੌਨਮਿਕ ਟਾਈਮਸ ਵਰਲਡ ਲੀਡਰਸ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿਫੌਰਮ, ਪਰਫੌਰਮ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫੌਰਮ ਦੇ ਮੰਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਭਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਮੋੜਨ ਦੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਕਤ...

ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ, ਗਲੋਬਲ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਦੇਖਣ 'ਤੇ ਹੋਰ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜਲਦੀ ਹੀ ਤੀਸਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਬਣਨ ਦੇ ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। 23 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਇਕਨੌਮਿਕ ਟਾਈਮਸ ਵਰਲਡ ਲੀਡਰਸ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੱਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਅਵਸਰ ਵੀ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੂਨ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਈਪੀਐੱਫਓ ਡੇਟਾਬੇਸ ਵਿੱਚ 22 ਲੱਖ ਰਸਮੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਜੋੜੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਜੋ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਚੂਨ ਮਹਿੰਗਾਈ 2017 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦ੍ਰਾ ਭੰਡਾਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਉੱਚਤਮ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਰ੍ਹੇ 2014 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੌਲਰ ਪੀਵੀ ਮੌਡਿਊਲ ਨਿਰਮਾਣ ਸਮਰੱਥਾ ਲਗਭਗ 2.5

ਆਤਮਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਗਲੋਬਲ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਭਾਰਤ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਇਲੈਕਟ੍ਰੌਨਿਕਸ ਨਿਰਯਾਤ

ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 65 ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ **35** ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ।

ਜੋ ਹੁਣ **3.25** ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲ ਨਿਰਯਾਤ

ਪਹਿਲਾਂ ਲਗਭਗ **50** ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਸੀ।

ਹੁਣ ਇੱਕ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ **1.2** ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

- ਭਾਰਤ 100 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਵਾਹਨ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਉਪਲਬਧੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ।
- ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਖਰਚ 2014 ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਦੁੱਗਣੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ 17 ਗੁਣਾ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।
- 1 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਮੁੱਲ ਦੀ ਇੱਕ ਖੋਜ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
- ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਭਾਰਤ ਨੇ 4 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਮੁੱਲ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਰਯਾਤ ਕੀਤਾ।
- ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਗਲੋਬਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 800 ਕਰੋੜ ਵੈਕਸੀਨ ਖੁਰਾਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 400 ਕਰੋੜ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੁਲਾੜ ਮਿਸ਼ਨ

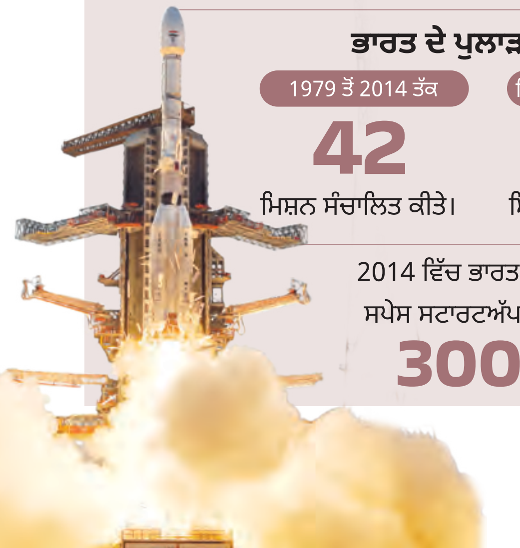

1979 ਤੋਂ 2014 ਤੱਕ **42** ਮਿਸ਼ਨ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤੇ।

ਪਿਛਲੇ 11 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ **60** ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਿਸ਼ਨ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਹਨ।

2014 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਪੇਸ ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਅੱਜ **300** ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਨ।

ਗੀਗਾਵਾਟ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇਹ 1,000 ਗੀਗਾਵਾਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ, ਗਲੋਬਲ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ਦੇ 100 ਮਿਲੀਅਨ (ਯਾਤਰੀ) ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਕਲੱਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹੇ ਛੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਹੀ ਹਨ।

ਇੱਕ ਆਮ ਮੁਹਾਵਰੇ 'ਬੱਸ ਛੁੱਟ ਜਾਣਾ' ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੀਐੱਮ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਵਸਰਾਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਹੱਥ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਕਸਰ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। 2014 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਬਦਲਿਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਕਾ ਨਾ ਛੱਡਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੇਡ-ਇਨ-ਇੰਡੀਆ 5ਜੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਗਤੀ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤੈਨਾਤ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਮੇਡ-ਇਨ-ਇੰਡੀਆ 6ਜੀ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ 'ਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੈਮੀਕੰਡਕਟਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਟੀਚਾ ਲੰਬੀ ਛਲਾਂਗ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਹੈ। ਪੀਐੱਮ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਨਾਲ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਸੰਕਟ ਨਾਲ। ਸੁਧਾਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਹੈ। ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਰਲ ਬਣਾਉਣ ਜਿਹੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਦਮਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਦਾ ਡਿਜੀਟਲੀਕਰਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ-ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੀਐੱਸਟੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਸਰਲ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੀਮਤਾਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਭਾਰਤ 2047 ਤੱਕ ਵਿਕਸਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣਨ ਦੇ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਹੈ। ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨੀਂਹ ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤਿੰਨ ਮਿਆਰਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ...ਗਤੀ, ਪੈਮਾਨਾ ਅਤੇ ਦਾਇਰਾ। ਗਲੋਬਲ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨੋਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰੀਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਅਚਾਨਕ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਗਲੋਬਲ ਸਪਲਾਈ ਠੱਪ ਹੋ ਗਈ ਤਦ ਭਾਰਤ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਲਈ ਕਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ। ਊਰਜਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੁਨੀਆ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ, ਪੈਮਾਨੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ 2030 ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਕੁੱਲ ਬਿਜਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਗੈਰ-ਜੀਵਾਸ਼ਮ ਈਂਧਣ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਦਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੰਜ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ■

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸੰਬੋਧਨ ਦੇਖਣ ਦੇ ਲਈ **QR** ਕੋਡ ਸਕੈਨ ਕਰੋ।

ਲਿਮਕਾ ਬੁੱਕ ਆਫ ਰਿਕੌਰਡਸ: 13 ਜਨਵਰੀ 2023 ਵਿੱਚ ਪੀਐੱਮ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਐੱਮਵੀ ਗੰਗਾ ਵਿਲਾਸ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿਖਾ ਕੇ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਯਾਤਰਾ ਵਾਰਾਣਸੀ ਤੋਂ ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਤੱਕ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੀ ਨਦੀ ਯਾਤਰਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ 5 ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ 27 ਨਦੀਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਤੋਂ ਹੋ ਕੇ 3,200 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਲਿਮਕਾ ਬੁੱਕ ਆਫ ਰਿਕੌਰਡਸ ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਮਿਲੀ ਹੈ।

*ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ ਨਕਸ਼ਾ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਰੂਜ਼ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸਵੇਰ

ਕਰੀਬ 7,500 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੀ ਤਟਰੇਖਾ ਅਤੇ 20 ਹਜ਼ਾਰ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੇ ਵਾਟਰਵੇਅਜ਼ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਇਸ ਦੇਣ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੰਮਤ ਵੀ। ਇਸੇ ਵਿਚਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਵੈਭਵ ਅਤੇ ਵਿਲਾਸਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਰੂਜ਼ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਨੂੰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ-ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ, ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਅਵਸਰ ਲੱਭਣ ਦੇ ਲਈ 5 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੀਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ 'ਕਰੂਜ਼ ਭਾਰਤ ਮਿਸ਼ਨ।'

ਇਸ 30 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ 'ਕਰੂਜ਼ ਭਾਰਤ ਮਿਸ਼ਨ' ਦਾ ਇੱਕ ਵਰ੍ਹਾ ਪੂਰਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਆਓ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਰੂਜ਼ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਦੇ ਨਵੇਂ ਯੁਗ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਸ਼ੁਰੂਆਤ...

ਇੱਕ ਜ਼ਮਾਨਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਜਹਾਜ਼ ਚੱਲਦੇ ਸਨ ਲੇਕਿਨ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਹੁਣ ਦਹਾਕਿਆਂ ਬਾਅਦ ਨਵੇਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਵਾਂ ਭਾਰਤ ਆਪਣੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਮੁੜ-ਸੁਰਜੀਤੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਅਧਿਆਏ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੀਤੇ 11 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਲਮਾਰਗ 'ਤੇ ਸੜਕ, ਰੇਲ, ਹਵਾਈ ਮਾਰਗ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਵਿਕਾਸ ਘੱਟ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਸੇ ਕੜੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕਰੂਜ਼ ਭਾਰਤ ਮਿਸ਼ਨ ਜਲਯਾਤਰਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਵੀਂ ਖੋਜ ਦਾ ਸੂਤਰਪਾਤ ਕਰਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੂੰ ਗਲੋਬਲ ਕਰੂਜ਼ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਪੰਜ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ 10 ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਰੂਜ਼ ਟਰਮੀਨਲ, 100 ਨਦੀ ਕਰੂਜ਼ ਟਰਮੀਨਲ ਅਤੇ 5 ਮਰੀਨਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬੀਤੇ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਰੂਜ਼ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ 400 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ 2047 ਤੱਕ ਇਹ ਸੰਖਿਆ 50 ਲੱਖ ਤੱਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕਰੂਜ਼ ਭਾਰਤ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ 9 ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 13 ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗਾਂ 'ਤੇ 15 ਨਦੀ ਕਰੂਜ਼ ਸਰਕਿਟ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ 14 ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ 3 ਸੰਘ ਰਾਜ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ 51 ਨਦੀ-ਕਰੂਜ਼ ਸਰਕਿਟਾਂ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤਿਆਧੁਨਿਕ ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਅਤੇ

ਇੰਝ ਵਧੀਆਂ ਕਰੂਜ਼ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

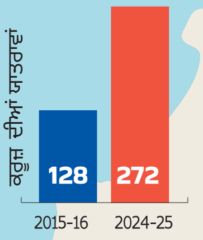

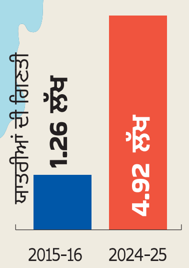

ਵਰ੍ਹੇ 2015 ਤੋਂ 2025 ਦਰਮਿਆਨ ਕਰੂਜ਼ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ 400% ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ 2013-14 ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜਲਮਾਰਗਾਂ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ 5 ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਨਦੀ ਕਰੂਜ਼ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ 2024-25 ਵਿੱਚ 13 ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਲਮਾਰਗਾਂ 'ਤੇ 25 ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਜਲਮਾਰਗਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 2014 ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 5 ਸੀ ਤਾਂ ਅੱਜ 24 ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ 111 ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਲਮਾਰਗਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੰਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕਰੂਜ਼ ਭਾਰਤ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ 2029 ਤੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਟੀਚੇ

4 ਲੱਖ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰੂਜ਼ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਟੀਚਾ: 1 ਲੱਖ।

10 ਲੱਖ ਕਰਨੀ ਹੈ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਰੂਜ਼ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ, ਹੁਣ ਕਰੀਬ 5 ਲੱਖ ਹੈ।

15 **ਲੱਖ ਕਰਨੀ ਹੈ ਨਦੀ ਕਰੂਜ਼ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ, ਹੁਣ 5 ਲੱਖ ਹੈ।**

- 10 ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਰੂਜ਼ ਟਰਮੀਨਲ, ਹੁਣ 2 ਹਨ।
- 100 ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਨਦੀ ਕਰੂਜ਼ ਟਰਮੀਨਲ, ਹੁਣ 50 ਹਨ।

"ਜਲਮਾਰਗ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਚੰਗੇ ਹਨ। ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਬੱਚਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਟਡੀ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸੜਕ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜਲਮਾਰਗ ਤੋਂ ਪਰਿਵਹਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਢਾਈ ਗੁਣਾ ਘੱਟ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਰੇਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਾਗਤ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਵਾਟਰ-ਵੇਅ ਤੋਂ ਈਂਧਣ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਬੱਚਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪੈਸਾ ਕਿੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਚਦਾ ਹੈ।

- ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

3 ਫੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਹੈ ਕਰੂਜ਼ ਭਾਰਤ ਮਿਸ਼ਨ

- **ਫੇਜ਼ 1 (ਅਕਤੂਬਰ, 2024 ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ, 2025):** ਅਧਿਐਨ, ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨਿੰਗ ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਰੂਜ਼ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵਰਤਮਾਨ ਟਰਮੀਨਲਾਂ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਣ ਕਰਨਾ।
- **ਫੇਜ਼ 2 (ਅਕਤੂਬਰ, 2025 ਤੋਂ ਮਾਰਚ, 2027):** ਨਵੇਂ ਕਰੂਜ਼ ਟਰਮੀਨਲ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਦੇ ਲਈ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ।
- **ਫੇਜ਼ 3 (ਅਪ੍ਰੈਲ, 2027 ਤੋਂ ਮਾਰਚ, 2029):** ਪੂਰੇ ਭਾਰਤੀ ਉਪਮਹਾਦੀਪ ਵਿੱਚ ਕਰੂਜ਼ ਸਰਕਿਟ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ।

ਕਰੂਜ਼ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਵਧਾਏ ਕਦਮ

- ਪੋਰਟ 'ਤੇ ਪਲੈਟਫਾਰਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ।
- ਪੋਰਟ ਚਾਰਜਿਜ ਅਤੇ ਯਾਤਰੀ ਸ਼ੁਲਕ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਤਰਕਸੰਗਤ ਟੈਰਿਫ। ਪੋਰਟ ਟੈਰਿਫ ਵਿੱਚ 10 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ 30 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਛੂਟ।
- ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਰੂਜ਼ 'ਤੇ ਕੈਬੋਟੇਜ ਮਾਫ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਭਾਰਤੀ ਪੋਰਟ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮਿਲੀ।
- ਈ-ਵੀਜ਼ਾ ਅਤੇ ਔਨ ਅਰਾਈਵਲ ਵੀਜ਼ਾ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।
- ਈ-ਲੈਂਡਿੰਗ ਕਾਰਡ ਸ਼ੁਰੂ। ਕਰੂਜ਼ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਸਾਰੇ ਪੋਰਟਸ 'ਤੇ ਵੈਧ।
- ਤਰਕਸੰਗਤ ਕਰੂਜ਼ ਟੈਰਿਫ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹੋਰ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਕਰਸ਼ਕ ਕਰੂਜ਼ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਸਥਲ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਟੂਰਿਸਟਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਵਰਗ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋ ਸਕੇ। ਨਾਲ ਹੀ, ਭਾਰਤੀ ਟੂਰਿਸਟਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਰੂਜ਼ ਸ਼ਿਪਿੰਗ ਨੂੰ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਭਾਰਤ ਇਨਲੈਂਡ ਵਾਟਰਵੇਅਜ਼ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਰਾਣਸੀ ਤੋਂ ਹਲਦੀਆ ਤੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਲਮਾਰਗ ਸੰਖਿਆ-ਇੱਕ (1,390 ਕਿਲੋਮੀਟਰ) 'ਤੇ ਵਾਟਰਵੇਅਜ਼ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨਲ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਬਿਹਾਰ, ਝਾਰਖੰਡ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਬੰਗਾਲ ਤੋਂ ਹੋ ਕੇ ਗੁਜ਼ਰਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਜਲਮਾਰਗ 'ਤੇ ਬੀਤੇ ਵਿੱਤ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ 4,229 ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਹੋਈ।

ਦੇਸ਼ ਦੇ 6 ਮੇਜਰ ਪੋਰਟਸ ਵਿੱਚ ਕਰੂਜ਼ ਟਰਮੀਨਲ

ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 6 ਮੇਜਰ ਪੋਰਟਸ-ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਮੁੰਬਈ ਪੋਰਟ, ਗੋਆ ਵਿੱਚ ਮੁਰਗਾਓ, ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਕੋਚਿ, ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਚੇਨੱਈ, ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਨਵਮੰਗਲੂਰ ਅਤੇ ਆਂਧਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਵਿੱਚ ਕਰੂਜ਼ ਟਰਮੀਨਲ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ, ਪੁਡੂਚੇਰੀ, ਲਕਸ਼ਦ੍ਵੀਪ ਅਤੇ ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਦ੍ਵੀਪ ਸਮੂਹ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਵਿਜੈਪੁਰਮ ਵਿੱਚ ਕਰੂਜ਼ ਦੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਹਨ। ਉੱਥੇ, ਵਿੱਤ ਵਰ੍ਹੇ 2024-25 ਤੱਕ 11 ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ 29 ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਲਮਾਰਗ ਚਾਲੂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 3 ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਲਮਾਰਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰੂਜ਼ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਹਨ।

ਪੀਐੱਮ ਜਨਧਨ
ਗ਼ਰੀਬੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ
ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਯੋਧਾ

"ਜਨਧਨ ਅਕਾਉਂਟ ਜਦੋਂ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ, ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਬੈਂਕ ਦਾ ਅਕਾਉਂਟ ਸੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਆਤਮ ਸਨਮਾਨ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਵੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਟੇਬਲ 'ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਸੀਂ ਜਗਾਇਆ ਹੈ।"

ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਫਸੀਲ ਤੋਂ 79ਵੇਂ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਕਹੇ ਗਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਆਤਮ ਸਨਮਾਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹਨ। ਵਰ੍ਹੇ 2014 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਇਸ ਜਨਧਨ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਿਰਫ਼ 56 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਹਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਣ ਦੇ ਨਵੇਂ ਅਵਸਰਾਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ...

ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਅਤੇ ਗਲਤ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਗ਼ਰੀਬ ਹੀਣ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਜਕੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਣ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਹੋਇਆ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ 40 ਫੀਸਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਲਈ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜੇ ਬੰਦ ਸਨ। ਹਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਦੀ ਗੁਹਾਰ, ਹਰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਲਈ ਦੂਸਰਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ, ਸਮਾਜ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਮੰਨ ਕੇ ਮੂੰਹ ਫੇਰ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਖਾਤਾ, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ, ਬੀਮਾ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਅਮੀਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਲੇਕਿਨ, ਪੀਐੱਮ ਮੋਦੀ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਨਧਨ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੇ ਘੋਰ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਉਮੀਦ ਦੀ ਮਸ਼ਾਲ ਰੌਸ਼ਨ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਸੁਪਨਾ ਸੱਚ ਹੋਣ ਲਗਿਆ। ਬੈਂਕ ਮਿਤ੍ਰ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਸਖੀਆਂ ਖੁਦ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਸ਼ਹਿਰ-ਸ਼ਹਿਰ, ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ ਜਾਣ ਲਗੇ। ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦਾ ਜ਼ੀਰੋ ਬੈਲੇਂਸ ਜਨਧਨ ਖਾਤਾ ਖੁਲ੍ਹਿਆ, ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਹੀ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਗ਼ਰੀਬ-ਵੰਚਿਤ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਧਨ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਪਾਸਬੁੱਕ ਪਕੜਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ਼ਰੀਬੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਯੋਧਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

ਜਨਧਨ ਖਾਤੇ ਦੇ ਨਾਲ ਗ਼ਰੀਬ ਨੂੰ ਰੁਪੇ ਕਾਰਡ ਮਿਲਿਆ। ਅਟਲ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਬੁਢਾਪੇ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਿਲੀ। ਬੀਮਾ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਅਮੀਰਾਂ ਦਾ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀਵਨ ਜਯੋਤੀ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਗ਼ਰੀਬ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਬੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਦਾ ਪੱਕਾ ਭਰੋਸਾ ਮਿਲਿਆ।

ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ... ਵਧਾਈਆਂ ਕਈ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ

- ਹੁਣ ਪੈਸੇ ਰਸੋਈ ਦੇ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਰੁਪੇ ਕਾਰਡ ਨਾਲ ਵਿੱਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਵਿਧਾ, ਦੋਵੇਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਸਾਹੂਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਮਿਲੀ ਹੈ।
- 'ਬੈਂਕ ਮਿਤ੍ਰ' ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹਰ ਘਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ।
- ਹੁਣ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਲਈ ਨਕਦ ਨਹੀਂ, ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਯੂਪੀਆਈ ਨੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਅਸਾਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
- **ਬੱਚਤ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਸਮੀਕਰਣ:** ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਡਾਇਰੈਕਟ ਬੈਨੇਫਿਟ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਘਰ ਦੀ ਬੱਚਤ ਵੀ ਵਧੀ ਹੈ।
- **ਵਿੱਤੀ ਸਮਾਵੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮੀਕਰਣ:** ਮਹਿਲਾ ਖਾਤਾਧਾਰਕ + ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਟਚਪੁਆਇੰਟ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਸਸ਼ਕਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।
- **ਸੁਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਸਮੀਕਰਣ:** JAM ਟ੍ਰਿਨਿਟੀ ਵਿੱਚ ਜਨ ਧਨ ਖਾਤੇ + ਆਧਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜਾਅ + ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਖਰੀ ਛੋਰ ਤੱਕ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ।
- **JAM ਟ੍ਰਿਨਿਟੀ ਨਾਲ ਵਿਚੌਲਿਆਂ ਦਾ ਅੰਤ:** 320 ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਲਾਭਾਰਥੀਆਂ ਤੱਕ 45 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਸ਼ੀ ਸਿੱਧਾ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ। ਦੇਸ਼ ਦੇ 4.3 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬੱਚਤ ਹੋਈ।

ਬੈਂਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਸਮੀਕਰਣ

ਬੈਂਕ ਮਿਤ੍ਰ + ਡਿਜੀਟਲ ਬੈਂਕਿੰਗ ਯੂਨਿਟ = ਹਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੁਵਿਧਾ।

- **21.6 ਲੱਖ** ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੈਂਕਿੰਗ ਟਚਪੁਆਇੰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਨੇ 6 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯਾਨੀ **99.9% ਪਿੰਡਾਂ ਤੱਕ 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਿੰਗ** ਸੁਵਿਧਾ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਹੈ।

ਯੂਰਪੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਾਤੇ

56.21
ਕਰੋੜ ਜਨਧਨ ਖਾਤੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ

38.71
ਕਰੋੜ ਰੁਪੇ ਡੈਬਿਟ ਕਾਰਡ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ

- 37.52 ਕਰੋੜ ਯਾਨੀ 67 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਅਤੇ ਅਰਧ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਲ੍ਹੇ
- 18.69 ਕਰੋੜ ਲਾਭਾਰਥੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ
- 31.33 ਕਰੋੜ ਯਾਨੀ ਕਰੀਬ 56% ਜਨਧਨ ਖਾਤੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਹਨ

(ਨੋਟ: ਅੰਕੜੇ ਕਰੋੜ ਵਿੱਚ, 20 ਅਗਸਤ 2025 ਤੱਕ)

> ਵਿੱਤੀ ਬੇਦਖਲੀ ਤੋਂ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਣ ਤੱਕ! ਪੀਐੱਮ ਜਨਧਨ ਯੋਜਨਾ ਨੇ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਆਖਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਦੇਸ਼ ਇਕੱਠੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਨਧਨ ਯੋਜਨਾ ਨੇ ਇਹੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਵਧਾਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਖੁਦ ਲਿਖਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ।
>
> **- ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ**

ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਧਨ ਯੋਜਨਾ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੱਚੇ ਸਮਾਜਵਾਦ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਧਰਮ-ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਵਰਗ ਜਿਹੇ ਤਮਾਮ ਭੇਦਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਇਸ ਸਫ਼ਲ ਯੋਜਨਾ ਨੇ ਸੱਚੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਬਕਾ ਸਾਥ, ਸਬਕਾ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਅਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕ ਰੁਪੇ ਕਾਰਡ ਦਾ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਡਿਜੀਟਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਾਭ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ- "ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਹਰ ਸਾਥੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਧਨ ਖਾਤਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਕੀਦ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਉਹ ਫਿਰ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਕੇਵਾਈਸੀ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਵਾਉਣ।" ▪

ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਥੰਮ੍ਹ ਬਣਨ ਦੇ ਵੱਲ ਅਗ੍ਰਸਰ ਭਾਰਤ

ਗਲੋਬਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਊਰਜਾ ਦੇ ਵਧਦੇ ਸੰਕਟ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਬੰਧੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਨੂੰ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਇੱਕ ਸਸ਼ਕਤ ਮਾਧਿਅਮ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਹੈ। ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਹਿਯੋਗ ਤੱਕ, ਭਾਰਤ ਹੁਣ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਗਲੋਬਲ ਪਰਮਾਣੂ ਮੈਪ 'ਤੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਥਿਤੀ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਰ੍ਹੇ 2047 ਤੱਕ 100 ਗੀਗਾਵਾਟ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਕਾਂਖੀ ਟੀਚਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ...

ਭਾਰਤ ਵਰ੍ਹੇ 2047 ਤੱਕ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਤੈਅ ਲਕਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਊਰਜਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਥੰਮ੍ਹ ਬਣਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਊਰਜਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਜੀਵਾਸ਼ਮ ਈਂਧਣ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਪਰਮਾਣੂ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰਣਨੀਤਕ ਨੀਤੀਗਤ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਨਾਲ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਊਰਜਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੰਪੋਨੈਂਟ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਮਿਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਘਰੇਲੂ ਪਰਮਾਣੂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ, ਨਿਜੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਲਘੂ ਮੌਡਿਊਲਰ ਜਿਹੀਆਂ ਐਡਵਾਂਸਡ ਪਰਮਾਣੂ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਆਂ ਦੀ ਤੈਨਾਤੀ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ।

ਵਿੱਤ ਵਰ੍ਹੇ 2025-26 ਦੇ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਲਘੂ ਮੌਡਿਊਲਰ ਰਿਐਕਟਰਾਂ ਦੇ ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲ ਦੇ ਲਈ 20,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਟੀਚਾ 2033 ਤੱਕ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪੰਜ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਯੋਗ ਲਘੂ ਮੌਡਿਊਲਰ ਰਿਐਕਟਰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਿਸ਼ਨ ਵਰ੍ਹੇ 2047 ਤੱਕ 100 ਗੀਗਾਵਾਟ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਸਮਰੱਥਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹੈ ਜੋ ਕਾਰਬਨ ਨਿਕਾਸੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਊਰਜਾ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਲਾਗੂਕਰਣ ਨੂੰ ਸੁਗਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਲਈ ਨਾਗਰਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੰਸ਼ੋਧਨ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨਾਂ ਨਾਲ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਲਈ ਨਿਜੀ ਖੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ

- **ਭਾਰਤ ਸਮਾਲ ਰਿਐਕਟਰਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ।**
- **ਭਾਰਤ ਲਘੂ ਮੌਡਿਊਲਰ ਰਿਐਕਟਰ ਦੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ।**
- **ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਦੇ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਆਂ ਦੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ।**

ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਜਿਤੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾ. ਹੋਮੀ ਜਹਾਂਗੀਰ ਭਾਭਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਾਤਮਕ ਗਲੋਬਲ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰਸਾਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਅਕਾਂਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਕਸਰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਰ੍ਹੇ 2014 ਤੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੱਛ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਘਟਕ

ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਵਿਕਾਸ...

- **ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਖਦਾਨ, ਜਾਦੂਗੋੜਾ ਮਾਈਨਜ਼:** ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਈਨ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਸਪਾਸ ਨਵੇਂ ਭੰਡਾਰ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੋਜ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਵਣਜ ਸਬੰਧੀ ਜੀਵਨਕਾਲ 50 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗਾ।
- **700 ਮੈਗਾਵਾਟ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਪੀਐੱਚਡਬਲਿਊਆਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਦੋ ਇਕਾਈ:** ਵਿੱਤ ਵਰ੍ਹੇ 2023-24 ਵਿੱਚ ਵਣਜਕ ਸੰਚਾਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- **ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰੋਟੋਟਾਈਪ ਫਾਸਟ ਬ੍ਰੀਡਰ ਰਿਐਕਟਰ (ਪੀਐੱਫਬੀਆਰ 500 ਮੈਗਾਵਾਟ):** 2024 ਵਿੱਚ ਕਈ ਉਪਲਬਧੀਆਂ ਹਾਸਲ ਹੋਈਆਂ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਨ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਸੋਡੀਅਮ ਭਰਨਾ, ਭਰੇ ਹੋਏ ਸੋਡੀਅਮ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧੀਕਰਣ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਚਾਰ ਸੋਡੀਅਮ ਪੰਪਾਂ (2 ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸੋਡੀਅਮ ਪੰਪ ਅਤੇ 2 ਸੈਕੰਡਰੀ ਸੋਡੀਅਮ ਪੰਪ) ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਕਰਨਾ।
- **ਐੱਨਪੀਸੀਆਈਐੱਲ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਐੱਨਟੀਪੀਸੀ):** ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਪੂਰਕ ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ।
- ਨਤੀਜੇ ਸਦਕਾ 4 x 700 ਮੈਗਾਵਾਟ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੀ ਪੀਐੱਚਡਬਲਿਊਆਰ ਮਾਹੀ-ਬਾਂਸਵਾੜਾ ਰਾਜਸਥਾਨ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਹਿਤ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਪਲਾਂਟਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸਵਾਮਿਤਵ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨਵੀਂ-ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ...

ਰਿਕਾਰਡ ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ ਨਿਰਮਾਣ

234.24
ਗੀਗਾਵਾਟ (8.78 ਗੀਗਾਵਾਟ ਪਰਮਾਣੂ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਹੋ ਗਈ ਸਮਰੱਥਾ 12 ਅਗਸਤ 2025 ਤੱਕ ਕੁੱਲ ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ।

500
ਗੀਗਾਵਾਟ ਗੈਰ-ਜੀਵਾਸ਼ਮ ਟੀਚਾ ਵਰ੍ਹੇ 2030 ਤੱਕ। ਆਪਣੇ ਟੀਚੇ ਦੇ ਵੱਲ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਭਾਰਤ

- **ਹਾਈਡ੍ਰੋਪਾਵਰ ਸਮਰੱਥਾ**
  12 ਅਗਸਤ 2025 ਤੱਕ ਵੱਡੀ ਹਾਈਡ੍ਰੋਪਾਵਰ ਸਮਰੱਥਾ 49.62 ਗੀਗਾਵਾਟ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਹਾਈਡ੍ਰੋਪਾਵਰ ਸਮਰੱਥਾ 5.10 ਗੀਗਾਵਾਟ ਹੈ।
- **ਪਵਨ ਊਰਜਾ ਸਮਰੱਥਾ**
  12 ਅਗਸਤ 2025 ਤੱਕ 51.67 ਗੀਗਾਵਾਟ।

ਗਲੋਬਲ ਸਮਰੱਥਾ

ਅਖੁੱਟ ਊਰਜਾ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਪਵਨ ਊਰਜਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ, ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਚੌਥੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਜਦਕਿ ਸੋਲਰ ਊਰਜਾ ਵਿੱਚ ਤੀਸਰੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ।

ਸੋਲਰ ਸਮਰੱਥਾ

12 ਅਗਸਤ 2025 ਤੱਕ 116.24 ਗੀਗਾਵਾਟ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੁੱਲ ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੇ ਸੋਲਰ ਊਰਜਾ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ 48% ਹੈ।

ਪੀਐੱਮ-ਸੂਰਯ ਘਰ-ਮੁਫਤ ਬਿਜਲੀ ਯੋਜਨਾ

ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਲਈ 75,021 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਖਰਚ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 14 ਅਗਸਤ 2025 ਤੱਕ 58.81 ਲੱਖ ਆਵੇਦਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁੱਲ 17.24 ਲੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਲਾਭਵੰਦ ਹੋਏ ਹਨ। 9,841.77 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਪਰਮਾਣੂ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ 60% ਦਾ ਵਾਧਾ

2014-15
35,592
ਮਿਲੀਅਨ ਯੂਨਿਟ

2024-25
56,681
ਮਿਲੀਅਨ ਯੂਨਿਟ

ਸਥਾਪਿਤ ਪਰਮਾਣੂ ਸਮਰੱਥਾ

71% ਦਾ ਵਾਧਾ, ਭਾਰਤੀ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਨਿਗਮ ਲਿਮਿਟਿਡ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ 25 ਪਰਮਾਣੂ ਰਿਐਕਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰ੍ਹੇ 2014 ਵਿੱਚ 4,780 ਮੈਗਾਵਾਟ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਵਰ੍ਹੇ 2025 ਵਿੱਚ 8,780 ਮੈਗਾਵਾਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਵੱਧ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਡਾ. ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਤੀਤ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ, 100 ਗੀਗਾਵਾਟ ਪਰਮਾਣੂ ਟੀਚੇ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਗਲੋਬਲ ਪਰਮਾਣੂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਧਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀਪੂਰਣ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਪਰਮਾਣੂ ਸਮਰੱਥਾ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਪਹਿਲਕਦਮੀ

ਭਾਰਤ ਵਧਦੀ ਊਰਜਾ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਰ੍ਹੇ 2031-32 ਤੱਕ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ 8,180 ਮੈਗਾਵਾਟ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 22,480 ਮੈਗਾਵਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ, ਰਾਜਸਥਾਨ, ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ, ਹਰਿਆਣਾ, ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 8,000

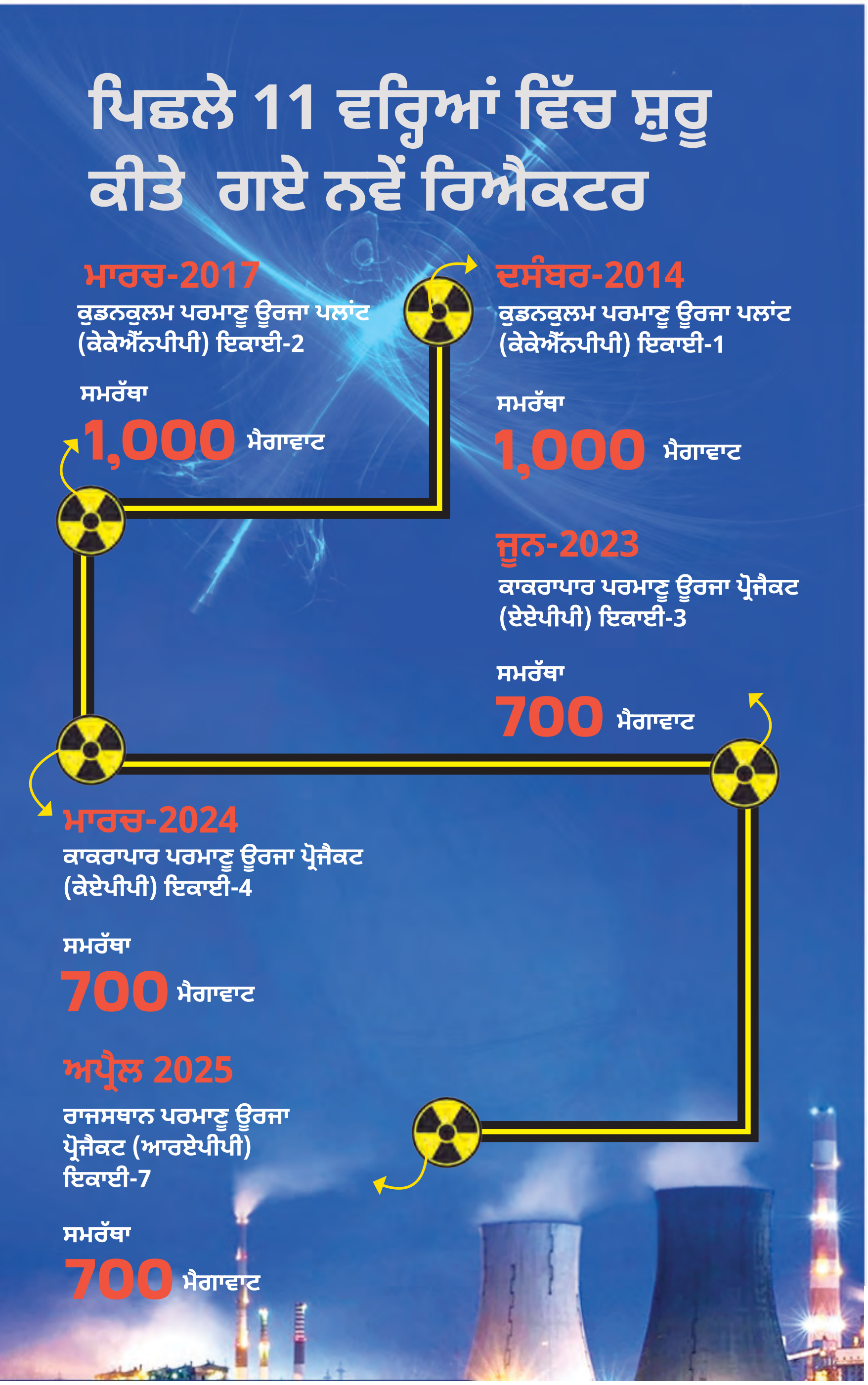

"ਸਿਵਿਲ ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਉਰਜਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਵੇਗੀ।

- ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਮੈਗਾਵਾਟ ਦੇ 10 ਰਿਐਕਟਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਕਮੀਸ਼ਨਿੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਂਧਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀਕਾਕੁਲਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕੋਵਵਾਡਾ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ 6X1208 ਮੈਗਾਵਾਟ ਪਰਮਾਣੂ ਉਰਜਾ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਕੁਝ ਹੋਰ ਰਿਐਕਟਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਰਮਾਣੂ ਉਰਜਾ ਪਲਾਂਟ ਸਖਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰੋਟੋਕੌਲ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਪਰਮਾਣੂ ਪਲਾਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਰੈਡੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਪੱਧਰ ਲਗਾਤਾਰ ਗਲੋਬਲ ਮਿਆਰਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੇਠਾਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਪਰਮਾਣੂ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਰਜਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਕਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਦੂਰਗਾਮੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 11 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੋਲਰ ਐਨਰਜੀ ਵਿੱਚ 30 ਗੁਣਾ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਮਿਸ਼ਨ ਗ੍ਰੀਨ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਭਾਰਤ 2047 ਤੱਕ ਦੀ ਪਰਮਾਣੂ ਉਰਜਾ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ 10 ਗੁਣਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਨੇ 2025 ਵਿੱਚ ਹੀ 50% ਸਵੱਛ ਉਰਜਾ ਟੀਚਾ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜੋ 2030 ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਟੀਚੇ ਤੋਂ ਪੰਜ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ। ■

ਵਿੱਠਲਭਾਈ ਪਟੇਲ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਚੁਣੇ ਭਾਰਤੀ ਸਪੀਕਰ ਬਣਨ ਦੇ 100 ਵਰ੍ਹੇ

ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਇੰਜਣ ਹੈ ਸਦਨ

ਸਦਨ, ਜਿੱਥੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ, ਦੇਸ਼ਹਿਤ ਵਿੱਚ ਨੀਤੀਆਂ ਨਿਰਮਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਘੜ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਖੁਦ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਦਨ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਥੰਮ੍ਹ 'ਤੇ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਧਨੀ ਵਿੱਠਲਭਾਈ ਪਟੇਲ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਚੁਣੇ ਭਾਰਤੀ ਸਪੀਕਰ ਬਣਨ ਦੇ 100 ਵਰ੍ਹੇ ਪੂਰੇ ਹੋਣ 'ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਅਸੈਂਬਲੀ ਸਪੀਕਰਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕੀਤਾ ਉਦਘਾਟਨ...

ਮਹਾਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਵਿੱਠਲਭਾਈ ਪਟੇਲ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਹੋਈ। ਤਦ ਵਿੱਠਲਭਾਈ ਪਟੇਲ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬਹਿਸ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ 24 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਵਸਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੀਕਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕਾਰਜ ਕਰੀਏ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਜਨਤਾ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਮੰਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੀਏ। ਪੱਖ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਪੱਖ ਬਹਿਸ ਯਕੀਨੀ ਕਰੀਏ। ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈਏ ਕਿ ਸਦਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੋਵੇ। ਵਿਚਾਰ-ਮੰਥਨ ਹੀ

ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਮਜ਼ਬੂਤ

- ਮਹਾਨ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀ ਵਿੱਠਲਭਾਈ ਪਟੇਲ ਨੂੰ ਅਗਸਤ 1925 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਸਪੀਕਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧਾਨਕ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ।
- ਭਾਰਤੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕਾਰਜ ਵਿੱਠਲਭਾਈ ਪਟੇਲ ਨੇ ਕੀਤਾ।
- ਵਿੱਠਲਭਾਈ ਪਟੇਲ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ।
- ਵਿੱਠਲਭਾਈ ਪਟੇਲ ਨੇ ਕਈ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਸਪੀਕਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਉਹ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅੱਜ ਵੀ ਰੌਸ਼ਨ ਦੀਵੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।
- ਵਿੱਠਲਭਾਈ ਪਟੇਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਈ ਵਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਘੜੀ ਆਈ ਲੇਕਿਨ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਉਹ 100% ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਏ।
- ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਸਦਨ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦਬਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤਤਕਾਲੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ 'ਤੇ ਹਾਵੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ।

"

ਵਿੱਠਲਭਾਈ ਪਟੇਲ ਨੇ ਵਿਧਾਨਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਪੀਕਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਦਨ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਿਆ, ਸਗੋਂ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਆਦਰਸ਼ ਉਦਾਹਰਣ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਪੀਕਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਰੋਤ ਹਨ। ਅੱਜ ਹਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਪੀਕਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਰਪੱਖ, ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਬਹਿਸ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ, ਤਾਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਰੇਕ ਵਰਗ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਹੋ ਸਕੇ।

- ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ, ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ

ਦਿੱਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੰਪਲੈਕਸ ਤੋਂ ਚਲਦੀ ਸੀ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨਕਾਲ ਵਿੱਚ 1919 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸ਼ਾਹੀ ਵਿਧਾਨ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੋ ਸਦਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹੇਠਲਾ ਸਦਨ 144 ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਾਲੀ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 104 ਚੁਣੇ ਅਤੇ 40 ਮਨੋਨੀਤ ਸਨ। ਇਹ ਵਰਤਮਾਨ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਭਵਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਅਗਸਤ 1925 ਵਿੱਚ ਮਹਾਨ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀ ਵਿੱਠਲਭਾਈ ਪਟੇਲ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਰਤੀ ਸਪੀਕਰ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਕਈ ਪਤਵੰਤੇ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਧਾਇਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੀਆਂ ਅਕਾਂਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। 14 ਅਗਸਤ 1947 ਤੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੀ ਹੋਂਦ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ।

ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਦਾ ਸਰਵੋਤਮ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ। ਜਦੋਂ-ਜਦੋਂ ਸਭਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਰਿਮਾ ਖੋਈ ਹੈ, ਤਦ-ਤਦ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬੁਰੇ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਨੇ ਪਏ ਹਨ। ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਇਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਹਿਤ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਬਣਨ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਪੀਕਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਕਠਿਨ ਭੂਮਿਕਾ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦਲ ਤੋਂ ਚੁਣ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਲੇਕਿਨ ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਦੇ ਹੀ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਅੰਪਾਇਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਨੇ ਲਗਭਗ 80 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਨੀਂਹ ਨੂੰ ਪਾਤਾਲ ਤੱਕ ਗਹਿਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਦੀ ਰਗ-ਰਗ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਕਈ ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੋਏ ਅਤੇ ਬਿਨਾ ਖੂਨ ਦੀ ਇੱਕ ਬੂੰਦ ਵਹੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਸੱਤਾ ਤਬਦੀਲ ਹੋਈ। ਇਸ ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਜੋ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਪਰਿਵਰਤਨ ਵੀ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਗਲਿਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਸਾਰਥਕ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਰਜੀਵ ਭਵਨ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ। ਆਪਣੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹਿਤਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਲਣ ਨਾ ਦੇਣਾ, ਇਹ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਦਿਨ-ਪ੍ਰਤੀਦਿਨ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਸੈਸ਼ਨ ਤੱਕ ਸਦਨ ਨੂੰ ਚਲਣ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਜੋ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਨਤਾ ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ■

ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸੰਬੋਧਨ ਦੇਖਣ ਦੇ ਲਈ **QR** ਕੋਡ ਸਕੈਨ ਕਰੋ।

ਜਨਮ: 21 ਸਤੰਬਰ 1914
ਦੇਹਾਂਤ: 9 ਸਤੰਬਰ 1984

ਸੱਚ, ਨਿਸ਼ਠਾ, ਸਾਦਗੀ ਅਤੇ ਤਿਆਗ ਦੇ ਉੱਚ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਭੋਲਾ ਪਾਸਵਾਨ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖੀ ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਬੇਹੱਦ ਹੀ ਗ਼ਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਜੰਮੇ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਨੂੰ 'ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਆਦਰਸ਼' ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ੀਰੋ ਤੋਂ ਸਿਖਰ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਦ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ, ਜਦ ਇਹ ਉੱਚ ਵਰਣਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਜੇਲ੍ਹ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ, ਲੇਕਿਨ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਗ਼ਰੀਬੀ ਵਿੱਚ ਕੱਢੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣ ਦਿੱਤਾ ਕੋਈ ਦਾਗ...

ਸਾਦਗੀ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਰਹੇ ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਲਾਲ ਭੋਲਾ ਪਾਸਵਾਨ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਲਿਤ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭੋਲਾ ਪਾਸਵਾਨ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਦੀ ਸਾਦਗੀ ਅਜਿਹੀ ਰਹੀ ਕਿ ਉਹ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਈ ਵਾਰ ਰੁੱਖ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਬੈਠ ਕੇ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਸੀ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੰਬਲ ਵਿਛਾ ਕੇ ਬੈਠਣ ਵਿੱਚ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਵੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਸੀ। ਸੰਸਾਰਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿਜੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿ ਕੇ ਦੇਸ਼-ਸਮਾਜ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੀਨ ਰਹਿਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਆਦਰਸ਼' ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਸੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਜਵਾਲਾ ਫੈਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਸ ਦੌਰਾਨ ਪੂਰਣਿਆ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਬੈਰਗਾਛੀ ਵਿੱਚ 21 ਸਤੰਬਰ 1914 ਨੂੰ ਜੰਮੇ ਭੋਲਾ ਪਾਸਵਾਨ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਿਤਾ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਕੁੱਦ ਪਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਬਨਾਰਸ ਜਾ ਕੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ, ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਜੁੜਿਆ। ਉਹ ਬੌਧਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਸ਼ਕਤ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਦਵਤਾ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਡਾ. ਭੀਮਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਚਲੇ ਗਏ।

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1968 ਵਿੱਚ ਭੋਲਾ ਪਾਸਵਾਨ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1969 ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ 13 ਦਿਨ ਅਤੇ 1971 ਵਿੱਚ 7 ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਲਈ ਫਿਰ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ। ਰਾਜ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਰਗਰਮ ਰਹੇ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਓਨਾ ਹੀ ਕਮਾਇਆ ਜਿੰਨਾ ਵੇਤਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਬੰਗਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੀ ਗੱਡੀ। ਝੌਂਪੜੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਚਪਨ ਬੀਤਿਆ ਅਤੇ ਝੌਂਪੜੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਖਰੀ ਸਮਾਂ ਬਤੀਤ ਕੀਤਾ। ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 9 ਸਤੰਬਰ 1984 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕੋਲ ਇੰਨੇ ਵੀ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਠੀਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸਸਕਾਰ ਤੱਕ ਕਰ ਸਕਣ।

10 ਮਾਰਚ 2014 ਨੂੰ ਪੂਰਣਿਆ ਦੀ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਵੀ ਭੋਲਾ ਪਾਸਵਾਨ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਮਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉੱਥੇ, 23 ਸਤੰਬਰ 2022 ਨੂੰ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਪੂਰਣਿਆ ਵਿੱਚ ਜਨ ਭਾਵਨਾ ਮਹਾਸਭਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਭੋਲਾ ਪਾਸਵਾਨ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਲਿਤ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭੋਲਾ ਪਾਸਵਾਨ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਇਸੇ ਪੂਰਣਿਆ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ■

PMO India
@PMOIndia

त्योहारों में हम जो भी खरीदारी करें, जो भी गिफ्ट दें...घर की साज-सज्जा के लिए जो भी सामान लाएं...वो मेड इन इंडिया हो।

Rajnath Singh
@rajnathsingh

This fusion of technology and surprise is making warfare more complex and unpredictable than ever before. That is why we must not only master existing technologies but also ensure that we are constantly prepared for new innovations and unforeseen challenges.

Amit Shah
@AmitShah

मोदी जी ने 130वें संविधान संशोधन बिल में CM और मंत्रियों के साथ प्रधानमंत्री भी हो, यह खुद से डलवाया है।

एक CM जेल में रहे और सचिव, DGP, चीफ सेक्रेटरी आदेश लेने जेल जाए, यह हमारे लोकतंत्र को शोभा नहीं देता।

जब संविधान बना था, तब संविधान निर्माताओं ने इस निर्लज्जता की कभी कल्पना भी नहीं की थी कि भविष्य में ऐसे नेता भी आएँगे, जो जेल में रहकर सरकार चलाएँगे।

Nitin Gadkari
@nitin_gadkari

11 years ago, Hon'ble PM Shri @narendramodi Ji sowed the seed of financial empowerment through Jan Dhan Yojana. Today, with 56+ crore accounts, women leading the way, and villages linked to the nation's economic pulse, PMJDY is more than banking—it is trust in action, dignity in every wallet, and empowerment in every household. A vision that once began as inclusion, now shines as India's financial revolution.

#11YearsOfJanDhan

Jagat Prakash Nadda
@JPNadda

आदरणीय प्रधानमंत्री श्री @narendramodi जी के नेतृत्व में नई हेल्थ पॉलिसी बनी, जो holistic health policy है।

इस health policy में हम लोगों ने पहली बार जोर दिया कि इसमें prevention होना चाहिए, preventive, promotive और curative etc. हेल्थकेयर होना चाहिए। यानी, पहले तो व्यक्ति बीमार ही न हो, इसकी हमें चिंता करनी है।

Dr Jitendra Singh
@DrJitendraSingh

#ISRO successfully conducts the first Integrated Air Drop Test (IADT-01), showcasing the parachute-based deceleration system for #Gaganyaan.

A proud joint effort of ISRO, IAF, DRDO, Indian Navy & Coast Guard.

एससीओ शिखर सम्मेलन में प्रधानमंत्री मोदी का दिखा जलवा

रोबोट स्योखा खींचा सबका ध्यान

मोदी ने उठाया आतंकवाद का मुद्दा

चीन में मोदी से बोले जिनपिंग...

एससीओ की बैठक • प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी सात साल बाद चीन पहुंचे, राष्ट्रपति शी जिनपिंग से मिले

हमारी मजबूत दोस्ती ही राइट चॉइस

विशेषज्ञ की राय | कहा, प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी-शी वार्ता के बाद विदेश मंत्रालय के बयान में दो बातें ऐसी बताई जो पहले कभी नहीं हुई

मोदी ने तियानजिन से दुनिया को दिया बड़ा संदेश

कई देशों के राष्ट्राध्यक्षों से मिले PM नरेंद्र मोदी

चेतेश्वर पुजारा टेस्ट क्रिकेट की खूबसूरती की याद दिलाते थे : मोदी

प्रधानमंत्री बुलेट ट्रेन से मियागी पहुंचे, जापानी पीएम इशिबा संग 300 किलोमीटर का सफर किया

जापान से रिश्तों को रफ्तार मिलेगी: मोदी

चांद के दक्षिणी ध्रुव के राज मिलकर खोलेंगे इसरो और 'जाक्सा' के वैज्ञानिक

मिशन चंद्रयान-5 के लिए भारत और जापान मिलकर काम करेंगे

ਮੋਟਾਪੇ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ...

ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸੱਦਾ

ਮੋਟਾਪਾ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਅਤੇ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪਰਿਵਾਰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਫਸੀਲ ਤੋਂ ਇਸ ਵਧਦੀ ਹੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦੇ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਸਵੱਛਤਾ, ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਜਿਹੇ ਸੱਦੇ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਤੇ ਸਜਗਤਾ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪੀਐੱਮ ਮੋਦੀ ਨੇ ਹੁਣ ਇੱਕ ਕਦਮ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ਖਾਣੇ ਵਿੱਚ 10% ਤੇਲ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਘੱਟ ਕਰੇ। ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਵਸਥ ਭਾਰਤ ਹੀ ਹੈ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦਾ ਅਧਾਰ...

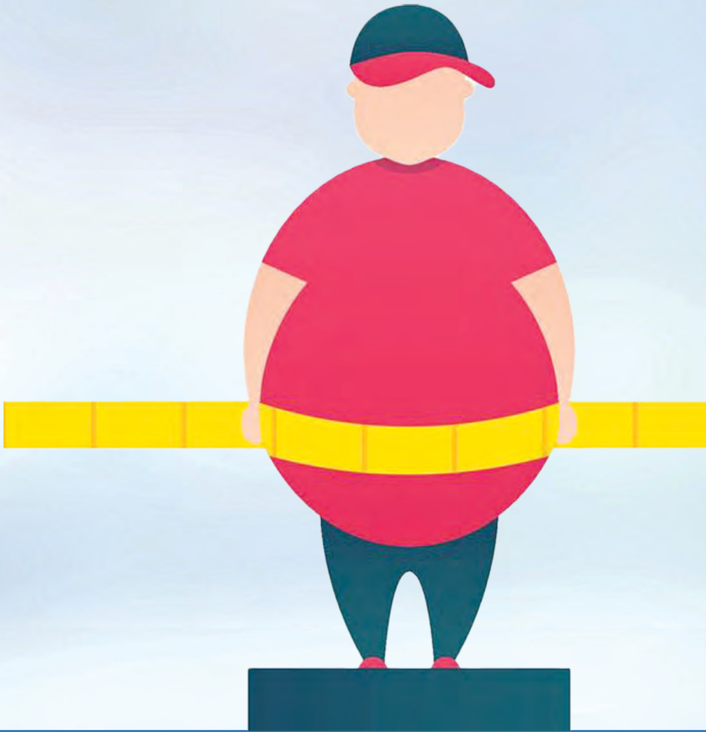

- ਸਟਡੀ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਅੱਜ ਹਰ ਅੱਠ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਮੋਟਾਪੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਤੀਸਰਾ ਵਿਅਕਤੀ ਮੋਟਾਪੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਰਿਵਾਰ ਸਿਹਤ ਸਰਵੇਖਣ-5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 24% ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਅਤੇ 23% ਪੁਰਸ਼ ਵੱਧ ਵਜ਼ਨ ਜਾਂ ਮੋਟਾਪੇ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ।
- ਡਬਲਿਊਐੱਚਓ ਦਾ ਡਾਟਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ 2022 ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ-ਭਰ ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ ਢਾਈ ਸੌ ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਓਵਰਵੇਟ ਸਨ, ਯਾਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਜ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ।

> "ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫਿਟਨੈੱਸ ਅਤੇ ਭਲਾਈ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਿਟਨੈੱਸ ਅਤੇ ਮੋਟਾਪਾ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਮੇਰਾ ਇੱਕ ਸੁਝਾਅ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਨਾ! ਖਾਣੇ ਵਿੱਚ 10% ਤੇਲ ਘੱਟ ਕਰੋ, ਮੋਟਾਪਾ ਘਟਾਓ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਫਿੱਟ ਹੋਵੋਗੇ, ਤਾਂ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੁਪਰ ਹਿੱਟ ਹੋਵੋਗੇ।
>
> **- ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ**

ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸਮਾਚਾਰ ਪਖਵਾੜਾ

RNI Registered No. DELPUN/2020/78808 16-30 September, 2025

RNI Registered No DELPUN/2020/78808, Delhi Postal License No DL(S)-1/3544/2023-25, WPP NO U(S)-92/2023-25, posting at BPC, Market Road, New Delhi-110001 on 13-17 advance Fortnightly (Publishing September 2, 2025, Pages-52)

Editor in Chief Dhirendra Ojha, Principal Director General, Press Information Bureau, New Delhi

Published & Printed by: Kanchan Prasad, Director General, on behalf of Central Bureau Of Communication

Published from: Room No–278, Central Bureau Of Communication, 2nd Floor, Soochna Bhawan, New Delhi -110003

Printed at Chandu Press, 469, Patparganj Industrial Estate, Delhi 110 092

Punjabi